

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 80—
za en mesec .. " 8.50
za izposojstvo .. " 70—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej .. K 80—
za en mesec .. " 8.50
V apravi prejemna mesečno .. 4.50
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto .. K 10—
za izposojstvo .. " 15—

SLOVENEK

== Inserati: ==
Enostopna petstvarica (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat .. po 50 v
za dva .. in večkrat .. 45 ..
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
== Poslano: ==
Enostopna petstvarica K 1—
lahja vsak dan izveniši ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bomn.-horo. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Zbor zaupnikov „Vse-slovenske Ljudske Stranke“.

Na podlagi sklepa eksekutive V. L. S. sklicujem za 16. t. m.

ZBOR ZAUPNIKOV V. L. S. IZ VSEH SLOVENSkih OZEMELJ.

Na sklepanje o važnih političnih zadevah.

Na dnevnem redu bo:

1. Poročilo o političnem položaju.
2. Revizija strankinega programa.
3. Določitev zastopnikov za pokrajinski zbor in državno veče.
4. Slučajnosti.

Da bodo vključ težkim prometnim razmeram zastopniki po svojih zaupnikih v se organizacije V. L. S., se bo vršilo več sbozovanj, in sicer:

V LJUBLJANI — Hotel Union (tudi za zaupnike iz zasedenega ozemlja) ob 10. uri dopoldne.

V CELJU — v dvorani hotela »Beli val« ob 11. uri dopoldne.

V BLIBERKU.

Organizacije, pošljite svoje zastopnike pooblaštelno. Zaupniki naj se izkažejo z vabilni, glasečimi se na ime.

Dr. Korošec.

Kmet v Jugoslaviji.

Za notranjo uredbo, za pravično socialno preobnovo naše mlade države je najprej potreba miru in reda. Lahko rečemo, da bi že davno bilo mogoče začeti s socialnimi preobnavami, ko bi država ne bila ogrožena znotraj in zunaj od sovražnikov. Pečali smo se že s sovražno nemško propagando, ki ima namen, v našem ljudstvu izpodkopati disciplino, smisel za disciplino, smisel za svobodo, za Jugoslavijo ter netiti nezaupanje proti Srbom. Dokazano je, da posebno v obmejnih krajih hodijo nemškutarji in razni nemškutarski trgovci in kapitalisti po deželi okoli kmetov in jih hujkajo proti Srbom. Propaganda je široko razpletena in ima svoje početke v nemškem Dunaju, Gradcu in Celovcu; svoje filijalke pa v Ptuj in mo goče tudi v Ljubljani. Sam pisec tega članka je bil priča v dolenskem vlakur razgovora, v katerem je neki dobro slovensko govoreči »gospod« dokazoval ljudem, da Koroška nima za nas nobenega pomena.

Podobni ljudje hujkajo ponekod naše fante, naj se ne zglašajo k vojakom. Hočejo na ta način onemogočiti našo notranjo konsolidacijo, oslabiti državo na zunanji ter podvreči pod nemški jarem dober kos slovenske zemlje. Kakšna usoda čaka naše ljudstvo pod nemškim jarmom, si lahko mislimo.

Medtem ko militaristična nemška struja hoče zopet vpeljati staro cesarstvo s starim nasilnim režimom, pod katerim bi Slovenec še hujše roboval kot doslej, ter bi nemški militaristični moloh še dalje žrl našo kri, hočemo mi urediti svojo državo na temeljih najširšega demokratičnega z geslom: Ljudstvo samo naj vlada! Jasno je, da bi se celo nemškemu ljudstvu po štajerskem in Koroškem zahotelo, da postane deležno blagostanja, ki ima zanj Jugoslavija vse predpogoje. Tega se zaveda nemški kapitalist in zato razume njegov silovit odpor proti odredbi narodne vlade v Ljubljani, da se morajo odsej nadzorovati vsa kapitalistična podjetja v Jugoslaviji, katerih dohodki teko na Nemško. Nemec je doslej tu delal dobičke, denar pa je šel med Nemce. Zato razumemo nemški srd. Prepričani pa smo, da bo naše ljudstvo podpiralo vlado proti nemškemu kapitalistom, ki jim gre za žep. Tudi tu tiči eden vzrokov te sovražne nemške propagande.

Med Nemci, posebno na Štajerskem in Koroškem, vladajo sami veliki gospodje; kmet je tam uboga para, odvisen od nemškega graščaka in grofa ali kneza. Pri nas je nemški graščak tudi vzel zase najboljše kose slovenske zemlje in naš kmet mora pri raznih knežih beračiti za les in seno. Teh razmer v Jugoslaviji ne bomo trpeli. Kakšen duh vlada v tem oziru med srbskim ljudstvom, smo lahko posneli iz regentove proklamacije, ki ni nič drugega ko izjava mišljenja in volje srbskega ljudstva. Kaj pravi torej srbski kmet? Odpravijo naj se veleposestva in zemlja naj se razdeli med siromašne kmete! Vsak Srb, Hrvat in Slovenec bodi gospodar na svoji zemlji! V naši svobodni državi morajo biti in bodo samo svobodni lastniki zemlje! Zemlja bodi za naprej le božja in kmetova!

To je duh, ki preveva Srba in Slovenca, duh, po katerem bo naše ljudstvo vladalo svojo svobodno državo. In to je zopet trn v peti nemškemu kapitalistu, ki se boji, da bi se naše ljudstvo gospodarsko dvignilo in osvobodilo. Zato ne štedi z denarjem za sovražno nam propagando med našim kmetom. Doslej ni imel nemški rabelj uspeha med našim ljudstvom. Upajmo, da bo v bodoče tudi tako.

Konsolidirajmo se na znotraj in zunanaj, da bomo mogli izvršiti veliko nalogo

v korist našega ljudstva. Potrebno pa je zato ohraniti mir in red v domovini ne le za sedanjost, marveč še veliko bolj za bodočnost naše svobodne države!

Naš kmet pa bo z nemško propagando obračunal, ker ni tako glup, da bi si pomagal devati vrv okrog vratu, ki mu jo ponuja nemški kapitalistični in militaristični rabelj.

Boji na Koroškem.

NOV NEMŠKI NAPAD PRI PODROŠČICI SIJAJNO ODBIT. BRAMBA LJUBLJANA.

Ljubljanski korespondenčni urad poroča z dne 9. t. m. ob sedmih zvečer iz uradnega vira:

Koroška. Skupina Podroščica. Od ene do treh popoldne so Nemci obstreljevali naše postojanke s hudim topniškim ognjem. Okrog trilet na 3 je bil močan napad, ki smo ga vsled odločnosti našega topništva s krvavimi izgubami Nemcev odbili.

Skupina Ljubelj. Ljubelj brani naše boroveljske čete in tržiški prostovoljci. Preden so se naše čete iz Borovelj umaknile, so topove razstrelile in strojnice uničile.

Skupina Velikovec. Naš oddelek v Lipi (Lind), vzhodno od Velikovca, je odbil napad močne nemške patrole.

Na Štajerskem je položaj neizpremenjen.

O dogodkih se poroča nadalje: Današnji napad Nemcev na predor pri Podroščici je bil vsled odločnega sodelovanja našega topništva, ki mu je poveljeval nadporočnik Gregorič, in strojnih pušk sijajno odbit. Pri boju so se jako odlikovali nadporočnik Pičman, nadporočnik Stenovec, dasiravno ranjen, in četovodja Koroške legije Gostinčar. Žal imamo enega mrtvega. Pri boju v Borovljah smo imeli po poročilu poveljnika 15 mrtvih in 20 ranjenih vojakov. Tri topove so naši vojniki razstrelili in uničili deset strojnic. Imena mrtvih bodo objavljena, kakor hitro bo to mogoče.

Koroški socialni demokrat proti Jugoslovanom.

Celovec, 9. januarja. (Lj. kor. ur.) Dunajski kor. urad poroča: Začetkom današnje seje provizorne deželne skupščine je poslanec dr. Dörlinger, socialni demokrat, ob splošnem odobravanju govoril o vstaji koroškega prebivalstva brez razlike narodnosti za zavrnitev jugoslovanskih vrnjecev in o zopetni osvojitvi zasedenih krajev. Predlog je nastopni ukrep: Navdušena vsled zopetne pridobitve obširnih, po Jugoslovanih zasedenih delih koroške dežele, pozdravlja provizorično dež. skupščino prebivalstvo teh krajev in zahvaljuje

vse pri tem udeležene kroge, zlasti naše vrle vojake in narodne brambovce prisečno za njih požrtvovalnost in hrabrost. — Sklep je bil soglasno sprejet. Nato je poročal deželni upravitelj, da je dež. vlada zopet poizkusila povzeti pogajanja z ljubljansko vlado, ki so bila prekinjena meseca decembra. Odgovor se glasi: Ljubljanska vlada mora glede pogajanj prejeti dovoljenje skupne vlade v Belgradu. Odgovor se pričakuje še danes. Ljubljanska vlada domneva, da se takoj ustavijo sovražnosti na obeh straneh, ako privoli Belgrad principiarno glede pogajanj. Ali pritrjuje celovška vlada temu? Prosi se za takojšnji odgovor. Nadaljnja pogajanja bo vodila ljubljanska vlada neposredno. — Deželni upravitelj je ob pritrjevanju in odobravanju izjavil, da bo mišljenje pri zopetnih pogajanjih kakor pri nas, tako pri graških in dunajskih gospodih, ki so se udeležili decembrskih pogajanj v Ljubljani, bistveno izpremenjeno. Poslanec Neutzler (soc. demokrat) je nato prebral povelje slovenskega štacijskega poveljstva v Borovljah, najden pri včerajšnji akciji, kjer se pozivlja jugoslovanska posadka, naj vztraja samo še kratek čas, ker bodo mnogobrojne jugoslovanske čete kmalu napadle Celovec. Jugoslovanski vojniki se bodo potem odpočili v Celovcu od vseh naporov. Poslanec Neutzler je rekel, da je to povelje odvrnilo vsak dvom o hinavskem ravnanju Jugoslovancov, in da so socialni demokratje, čeprav proti svoji volji, bili pripravljeni, odobriti akcijo proti Jugoslovanom.

Gorenjska dolina ogrožena od nemških Korošcev.

ki imajo že od 6. t. m. zaseden prehod nad Podkorenem, kamor spravljajo strelivo in topove. Ljubljana pa pijačuje in kranjska dežela se navdušuje in pleše. Mar se zganemo res samo pod bičem in je li svoboda za nas brezbriznost in malomarnost? Kedaj se vzbudi narodna čast in zavest? Ali naj čakamo, da pridejo nemške tolpe pred Ljubljano? Slovenci, nevarnost je skrajna in naša svoboda v največji preskušnji! Za služimo si svobodo!

Terjatve našega naroda proti stari državi!

Na poziv dveh poverjeništev, da se imajo čimprej prigrisati terjatve vojnih dobaviteljev in pa razne terjatve, nastale v smislu vojnodajatvenega zakona napram staremu c. k. ararju, se je prigrisalo lepo število milijonov kron takih terjatev. V zadnjih dneh pozivlja tudi poverjenišstvo za narodno brambo k prigrislu terjatev za neplačane revizicije in za terjatve iz vojnodajatvenega zakona. Poziv vseh treh poverjeništev je izzvenel v skromno vzbujeno upanjo, da se bode morebiti potom obračuna z vladami držav, ki so nastale iz stare bivše Avstrije, dalo doseči število teh terjatev.

v katero je pošiljal prestolonaslednika, in v koliko mu je bilo znano, da se za njegovo varnost ni nič poskrbelo. Da ne bo v Sarajevu nič vojaštva in nič žandarmerije, tega si cesar gotovo ni mogel misliti. Misli je pač, da bo v Sarajevu tako, kakor je bilo takrat, ko je on potoval doli: cele hiše so bile izpraznjene ob poti, koder se je vozil, vojniki so tvorili špalir, za vsakim drevesom je pa stal vojak z nabito puško, obrnjen proti množici. Zato se mu bržkone pot ni zdela tako nevarna. — Franc Ferdinand je videl v Avstroogrski »cine. verotterte Wirtschaft, die er in Ordnung bringen müsse« (str. 18), Franc Jožef se je pa nad vsem »veselil«. Moža s takimi nazori ne orjeta dobro skupaj.

Po nadvojvodovi smrti je dobil K., »nekdanji komorni sluga, ... revident z nižjo gimnazijo, poprej knjigovodja na deželi« (str. 44) odlikovanje, kakršno dobi celo v kabinetni pisarni uradnik šele v VII. činovnem razredu. »Da so izvirali pamfleti na prestolonaslednika iz teh krogov, so vedele oblasti davno. Vedele so tudi, da se je to zgodilo pogosto. In vsi so bili po smrti nadvojvode odlikovani.« (Str. 44.)

Zato razumemo K-ove besede: »Lumpi imajo res srečo; mesto da bi nas bili izbacili, smo bili visoko odlikovani in smo dobili še nove službe.« (Str. 31 in 33.) (Dali.)

LISTEK.

Umor v Sarajevu.

(Dali.)

Poskusimo sedaj rešiti vprašanje: zakaj ni hotela dunajska policija preiskovati te zadeve? Na podlagi knjižice pride človek samo do enega odgovora: ker ji je najvišji dvorni urad naročil, naj preiskavo ustavi. Nadvojvodinja Marija Terezija, macedha Franca Ferdinanda, je poklicala dr. Žiberta k sebi in je hotela odločno, da se zadeva preišče. Šla je tudi k cesarju radi te zadeve. Kmalu za njo je bil v avdijenci knez Montenuov in preiskava se ni izvršila. Prestolonaslednik je bil namreč pri najvišjem dvornem uradu precej obsovržen. V knezu Montenuovu je imel nasprotnika, če ne osebnega sovražnika. Stvar je bila taka. Starega cesarja Franca Jožefa je dvorna klika popolnoma obvladala; to lahko mirno rečemo, ne da bi s tem skakali po mrtvem levu, saj je stvar čisto naravna in obsebi umevna. Nad 80 let star monarh na tako težavnem mestu, ki je izvedel samo to, kar je prišlo skozi cenzuro njegovega dvornega obojja, čigar moč je astla tem bolj, čim bolj je pešala s starostjo cesarjeva zmožnost, delovanje svo-

jega obojja kontrolirati. Ta klika se je sama dopolnjevala, ker preko nje ni prišel nikdo s cesarjem v dotiko. Starega cesarja je označil dr. Žibert na str. 16/17 kot osebnost, »die sich nur über alles freute.« »Me zelo veseli,« to je bil njegov stereotipni izrek, ki ga je menda znal prav dobro oponašati slavn komik Blasel. Če kaj ni bilo v redu, so starega cesarja njegovi uradniki kmalu pogovorili, dočim je bil pravi ogenj v strelhi, ako je zasledil kaj sličnega Franc Ferdinand. Ti uradniki pa so postopali včasih silno samovoljno. O tem se je prepričal dr. Žibert sam. Nadvojvoda ga je hotel dobiti v svojo službo, njegovo osobje se je pa temu upiralo in je n. pr. inhibiralo (zatrlo) pismo, ki ga je pisal nadvojvoda dr. Žibertu. Dr. Žibert je sam videl v najvišjem dvornem uradu v seznamku pisem, ki so bila oddana na pošto, tudi vpisano pismo, naslovljeno nase, in falzificirano potrdilo, da je on pismo prejel. Nadvojvoda sam je svojemu dvornemu uradu zaupal tako malo, da je hotel ustanoviti »najvišjo kontrolno oblast, kjer bi imel svoje zaupnike, da bi ga informirali o vsem preko ministrov in preko dvornega urada. Ali ni torej že samoposebi verjetno, da so ti ljudje zatrli tudi svarila, ki so dohajala na najvišji dvorni urad pred odhodom v Sarajevo? Kako naj si si-

cer folmačimo besede K-ove, ki jih je izrekel v razgovoru o svarilih, ki se niso predložila nadvojvodi in soprogi, da izvirajo »od tam doli« (str. 31); ko je njegova svakinja rekla razburjena, da je to treba nadvojvodi in soprogi predložiti, je rekel: »Am Ende fahren sie dann nicht, für mich ist kein anderer Ausweg...« (str. 31).

S tem nam postane tudi jasno, zakaj se je pogreb nadvojvode in soproge izvršil na tak način, da se je ljudstvo škandaliziralo, češko plemstvo pa pri pogrebu demonstrialo. Cesar je pa poslal knezu Montenuovu lastnoročno pismo, v katerem mu je izrazil svojo zadovoljnost z njegovim ravnanjem ob priliki smrti nadvojvode.

Nikakor ne trdim, da bi bil cesar Franc Jožef sam zadovoljen s tem, kar se je zgodilo v Sarajevu. Pač pa je to njegovo pismo značilno za vpliv, pod katerim je živel. Gotovo pa je, da cesar tudi ni bil nikak prijatelj Ferdinandov; pravijo, da je včasih, ko se je prišel prestolonaslednik pritoževati čez razne nerednosti, razjezil nad njim tako, da je kar zbolel. Nadvojvoda se je zavedal, da se podaja v smrtno nevarnost, ko je šel v Beeno, in je šel pred odhodom še osebno vprašati cesarja v Schönbrunn, ali mora res iti. Posledica avdijence je bila ta, da je šel. Vprašanje glede cesarjeve krivde je odvisno od odgovora na vprašanje, koliko se je zavedal nevarnosti,

Za stvarno kritiko teh poročev tukaj ni mesta. Vsekakor naj se vsak prizadeje jugoslovanski državljan, dobavitelj ali vojni datelj, podvzeta slediti pozivu in naj nemudoma priglasi svoje utemeljene terjatve kakor ukazano. Za gotovost plačila vseh opravičenih terjatev namesto slabega upanja se bode treba seveda še posebej krepko potruditi.

Prezrlo se je pa dosedaj — morebiti zaradi kompetenčnih vprašanj — vprašanje odškodnine za tiste poškodbe, ki so nastale neposredno iz vojnih dogodkov v ožjem vojnem ozemlju.

To so škoda, ki so nastale v ožjem vojnem ozemlju neposredno v sled vojne do premirja n. pr. vsled premikanja armad, nečloveškega nastopanja vojaštva, opustošenja in uničenja nepremakljivega ali premakljivega premoženja, roba, požiga, razstrelb itd. Viskost te škode je na Gorškem ogromna. Trezni računari jo cenijo na 600 do 800 milijonov kron. Velika je tudi na Korškem (Kanalška in Ziljska dolina), kjer jo cenijo na 40 do 50 milijonov. Tudi na Kranjskem so nekateri kraji neposredno v sled vojnih dogodkov izdatno oškodovani.

Naj li ta škoda ostane (na mirovni konferenci?) neupoštevana ali celo nevračunljiva o priliki obračuna z drugimi državami, ki so nastale iz stare Avstro-Ogrske? Jugoslaviji ne bo nobena teh držav pri obračunu kaj darovala, vsled tega je torej nujna naloga, da se vse te terjatve od Narodne vlade SHS zberejo, kolikor mogoče ugotovijo o primerih prilik z vse energijo uveljavijo. Oškodovani državljani Jugoslavije, ki so vsled vojne v teh pokrajinah neposredno trpeli, namesto da bi delali vojne dobičke zaledja, morajo po vseh načelih pravičnosti in spravljivosti najprej biti oškodovani, potem bodo šele zamogli prevzeti svoje obveznosti proti državi kot davkoplačevalci.

Pri tem je vpoštevali poleg pravičnosti tudi to, da je te poškodbe začela ugotavljati na Primorskem in na Korškem že tudi italijanska vlada, ki se s tem hoče prikupiti tam ostalemu prebivalstvu, poleg tega pa zasleduje tudi druge namene. Pred vsem bo hotela pristi v okupiranem ozemlju nastalo škodo tistim svojim lastnim oškodovanim zahtevam, katere bode nastavila za opustošeno deželo in oropana mesta v Italiji proti bivšim državam Avstro-Ogrske države (tudi nam!) in poskusila s tem napraviti dobro kupčijo. Predno pa bode laški imperijalizem pustil iz rok okupirano vojno ozemlje — to je slovenske primorske in kranjske okraje, bode pa tudi po vseh pripravah soditi rajše pristal na plebiscit in za ugodni izid plebiscita porabil vsa mogoča sredstva, med katere ne spada samo podkupovanje, ampak tudi povrnitev škode. Ako ne bo protiteža s strani naše vlade, ako ne pride od nje nobena tolažba, nobeno zagotovilo, bi nas znal v marsikakem okraju neprijetno dirniti izid plebiscita, kakor hitro bi se vršil v neugodnih razmerah. Saj je znano, da se laški mogotci še danes prav radi sklicujejo na njim ugodni plebiscit beneških Slovencev. Treba je torej temu vprašanju posvetiti polno pozornost — že iz pravičnosti proti laškimi zvijačam, v katerih so nedosežni mojstri!

Konečno bode pa prav tako Poljaki in Rusini iz Galicije in Bukovine uveljavljali pri obračunu med novonastalimi državami Avstro-Ogrske te vojne poškodbe in zahtevali, da se ta odškodnina, kolikor je že niso sprejeli, pravi vsem odbije od morebitnih njihovih obveznosti proti nekdanji državi!

Ne kaže torej, da v takem položaju zaostane naša pokrajinska vlada in si da izbiti iz rok in iz računa postavko, v kateri je saldo v stotine milijonov visoko na naši strani. — Zavzeti so pa more in mora baš za to naša pokrajinska vlada, ker sta se avstrijski parlament in že svojočasna avstrijska vlada v parlamentu načeloma izjavila za plačilo teh odškodnin prizadetemu prebivalstvu in ker je konec ta plačila obveznost celote proti delu naravno pravo, katerega si ne pustimo vzeti. — Za Srbe bo seveda od entente posebej skrbljivo.

Zeleli bi bilo le, da vzame te odškodninske terjatve, ki bi se morale dognati deloma neposredno od beguncev in prebivalcev, ki bivajo v območju vlade SHS, deloma pa potom zaupnikov in poizvedb v okupiranih občinah in okrajih, v pretes eno ali drugo stalnih pokrajinskih poverjenstev ali še boljše poseben skupen likvidacijski urad tukajšnjih poverjenstev, n. pr. urad za prehodno gospodarstvo, ki bi prevzel priprave in kjer treba s sodelovanjem finančne prokurature ugotoviti tudi druge prehodne terjatve proti stari Avstriji. Vse kaže na to, da je vprašanje prehodnih terjatev z ozirom na ogromne vsote, ki pridejo v poštev, važnejša stvar kot tisto tako malenkostno in stvarnostno škodljivo kompetenčno privanje in da spada v en sam skupen delokrog. Tam se naj dožene visokost terjatev po posameznih kategorijah — to pa v tolažbo in vzpodbujajo prizadevanja, iz tisoč ran krvavečega prebivalstva, v obračun s pravimi grešniki na Dunaju in Budapešti in — last not least — v svojočasno izplačilo tega, kar se bode pri ugotovitvi kot pravično priznalo in vpoštevalo.

In še ena vrsta terjatev proti stari Avstriji! Kaj je s terjatvami političnih priganjancev in nedolžnih obsojenih? Dolžnik je stara Avstrija, saldo in sicer ogromen saldo je na strani Jugoslavije in njenega prebivalstva! Zakona, ki se je tem žrtvam prid v Avstriji izdal, danes ni več mogoče vporabljati, saj se spisov z Dunaja ni mogoče dobiti. Ali ni pokrajinska vlada mnenja, da je treba tudi te terjatve ugotoviti posebnim potom glede na novo nastale razmere in jih s stari avstrijskim dolžnikom obravnati? Za vse to delo je treba seveda precej moči; na razpolago so, samo pritegniti jih je treba.

Jugoslavija.

Jugoslovanska skupščina v Bernu Wilsonu.

Bern, 9. jan. (Lj. k. u.) Jugoslovanski odbor v Bernu poroča: V Bernu zborujoča velika jugoslovanska skupščina je dne 2. januarja 1919 sklenila poslati predsedniku Wilsonu nastopni poziv: Jugoslovanska skupščina se obrača do Vas, varuha in branitelja pravice in svobode vseh narodov. Narod, ki je moral med to vojno največ trpeti, narod, ki je pomagal s svojimi čini za zmago zaveznikov in razpad Avstro-Ogrske, narod, ki ga sami prištejati

svojim zaveznikom, ta jugoslovanski narod trpi še danes vsled okupacije po italijanski armadi. Brezobzirno in proti vsakemu pravilu človečnosti nastopajo proti njemu, preteče mu, da bo Italija prispojila njegove narodno najčistejše in samozavestnejše dele zoper njegovo voljo in ne da bi ga bil kdo povprašal. Mi Jugoslavlani, zbrani iz vseh delov naše domovine, brez razlike stanu, izjavljamo: 1. Verujoč načelom, ki ste jih Vi, predsednik ameriške republike, v imenu ameriškega naroda vpostavili za pravičen mir med narodi in pripoznavajoč jih, se nadejamo, da se bodo ta načela napram našemu narodu popolnoma uresničila, ker so to načela vseh onih, ki trpe in ki verujejo na pravičnost človeštva in narodov. Sklicevaje se na samoodločbo narodov, na pravico, ki jo pripoznavajo tudi drugi narodi, prosimo vaše intervencije, da bi italijanska okupacijska armada zapustila vse kraje, kjer prebivajo Jugoslavlani v pretežni večini, zlasti našo najčistejšo jugoslovansko deželo, Dalmacijo, zibel svobode in kulture našega naroda, in da bi zasedli te kraje ameriški vojniki. 2. Zahtevamo, da uresniči mirovna konferenca rimski pakt kakor izraz svobodne narodne volje na čisto demokratičen način. Popolnoma, pakt, za čigar udeležitev so se moralno zavezali pred vsem svetom po eni strani italijanska vlada in italijanski narod po svojih zastopnikih, po drugi strani pa jugoslovanski narod po svojem zastopniku dr. Trumbiču kakor tudi po zastopniku poljskega, čehoslovaškega in rumunskega naroda. Le izvedba tega pakta more trajno spraviti oba sosedu, italijanski in jugoslovanski narod. 3. Slovesno izjavljamo, da vsako krivico, storjeno nam po eventualni prispojiti našega čisto narodnega ozemlja po Italiji proti naši volji, zavračamo in da bomo branili našo sveto pravico zoper vsako silo. Zborovanju je predsedoval Ante Kačič (Dalmacija); drugi člani odbora so bili dr. Miloš Radosavljevič (Srbija), Hejkič (ime nejasno) Slovenija, Pavlovič (Srbija), Gerazimovič (Srbija).

Potovanje regenta Aleksandra v Pariz.

Belgrad, 9. januarja. (Lj. k. u.) Kakor poročajo listi iz Belgrada, bo odpotoval regent Aleksander sredi tega meseca z velikim spremstvom preko Broda, Sarajeva, Marzije v Pariz. Z njim bo potovalo več jugoslovanskih diplomatov in politikov. Potoval bo v Dubrovnik v Marzijo na krovu francoske vojne ladje.

Vrnitev ministrov v Belgrad.

Zagreb, 9. januarja. (Lj. kor. ur.) Jutri jutraj odpotujejo v Belgrad ministri Svetozar Pribičević, dr. Živko Petričić, dr. Edo Lukinić, kakor tudi član Narodnega veča v Zagrebu dr. Angjelinović in poverjenik za finance Narodne vlade dr. Kukec.

Srbska ustava za vso kraljevino SHS.

Belgrad, 9. januarja. (Lj. kor. ur.) Ministrski svet je poveril tri člane vlade z nalogo, naj preučijo ustavo kraljevine Srbije ter izločijo ona določila, ki se po svoji obliki in vsebini ne morejo uveljaviti za ves teritorij nove jugoslovanske kraljevine. Nato bo srbska ustava kot začasna ustava proglašena za vso kraljevino SHS.

Državni svet.

Zagreb, 9. januarja. (Lj. kor. ur.) Noč se je vršila seja osrednjega odbora Narodnega veča SHS. Vsi dosedanja člani Narodnega veča pridejo tudi v Državno veče. Jugoslovanski odbor v inozemstvu bo imel 8 delegatov. V Hrvatski in Slavoniji bo na novo imenovanih v Državno veče 32 delegatov, 1 delegat tudi iz Medimurja. — Osrednji odbori Narodnih svetov v Splitu, Sarajevu in Ljubljani se pozovejo, da tudi oni imenujejo potrebne število delegatov v Državno veče. Povečila za delegate v Državno veče iz področja jugoslovanskih dežel bivše monarhije bo izdalo dosedanje predsedništvo Narodnega veča v Zagrebu.

Zagreb, 9. (Lj. k. u.) Jugoslovanski državni svet bo štel 300 poslancev, od katerih odpade 108 na bivšo kraljevino Srbijo, 38 na Slovenijo, 64 na Hrvatsko, 42 na Bosno in 12 na Črno goru in ostane na Dalmacijo, Istro in ogrsko Vojvodino.

Mariborski talci.

Gradec, 9. januarja. (Lj. kor. ur.) Dun. kor. urad poroča: Na ponovno telefonično vprašanje deželnega glavarja dr. v. Kaana je general Maister v Mariboru izjavil, da bodo odredbe, tiče se talcev v Mariboru, končno razveljavljene dne 10. t. mes., ob 11. uri dopoldne.

Protest Nemške Avstrije zaradi talcev.

Dunaj, 8. jan. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Državni urad za zunanje zadeve je Narodna svetoma v Ljubljani in Zagrebu poslal nastopni protest: »Državni urad za zunanje stvari protestira najenergičnejše proti vzemanju talcev v Mariboru in zahteva, naj se takoj razveljavijo tozadnji ukrepi. Do tedaj deželna vlada v Gradcu ne bo ukrenila nikakih represalij. Pripravi pa bo enake odredbe nemško-avstrijske vlade, ako naš protest ne bo imel uspeha.«

Dunaj, 8. jan. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Nemško-avstrijski državni urad za zunanje zadeve je dozal, da je general Maister v Mariboru vzel 21 ugodnih meščanov kot talce. Proti tej kršitvi osebne svobode nemško-avstrijskih državljanov v ozemlju, čigar državna pripadnost še ni odločena, mora nemško-avstrijska vlada, sklicujoč se na načela državnega prava za državljane v kulturnih državah in na principe mednarodnega prava, najenergičnejše protestirati. Ako se ta odredba, o kateri nemško-avstrijska vlada domneva, da so jo izdali podrejeni vojaški organi, ne prekliče v kratkem roku in talci ne osvobodijo, bo nemško-avstrijska vlada prisiljena, da postopa enako proti slovenskim državljanom v Nemški Avstriji. Nemško-avstrijska vlada pa zaupa, da se z ozirom na pravičnost in človekoljubnost njeni prošnji ugodi. V prihodnjih dneh pričakuje brzokrajno poročilo o tem.

Laška nasilstva.

Zagreb, 9. (Lj. k. u.) Kakor poročajo listi, so italijanske vojaške oblasti obsodile voditelja Sokolov Vitežića na tri leta ječe, ker je vzkliknil: »Živela Jugoslavija!«

Zagreb, 9. (Lj. k. u.) Iz Zadra poročajo listom: Italijanski vojaštvo trpiti prebivalstvo, ki si ne upa več na cesto. Napadli so jugoslovansko kazino in razbili okna. Jugoslovanske legionarje v kroju so mučili.

Italijani v Dalmaciji.

Split, 9. jan. (Lj. k. u.) Italijanski guverner v Dalmaciji podadmiral Millo je premestil svoj sedež iz Šibenika v Zadar.

Split, 9. jan. (Lj. k. u.) Italijani so uvedli tudi za okupirano Dalmacijo kurz 1 krona = 40 centesimov. Prestopke kaznujejo z drakonimi kaznimi. Po tej naredbi je dalmatinsko prebivalstvo, ki niti avstrijskega denarja nima veliko, izredno prizadeto.

Split, 9. jan. (Lj. k. u.) Italijani razvijajo po vseh okupiranih krajih agitacijo za Italijo. Agitirajo pred vsem z živili in obleko ali tudi z velikimi denarnimi vsotami, vendar pa dosedaj še niso dosegli nobenih uspehov.

Iz Češke.

Po napadu na dr. Kramářa.

Praga, 9. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovski tiskovni urad poroča: V imenu uredništva »Venkova« je šel glavni urednik Nečas takoj po atentatu k ministrskemu predsedniku dr. Kramářu in je izrazil svoje veselje, da se zavratni napad ni posrečil. O pogovoru z ministrskim predsednikom poroča: Dr. Kramář je izjavil: »Nisem pričakoval, da bom jaz, ki sem ušel avstrijskim vislicam, prvi v čehoslovski republiki, na katerega se bo streljalo.« O zavratnem napadu je povedal dr. Kramář: »Opazil sem mladega moža. Prav to, da sem bil vsled mnogih obiskov razburjen, je bila moja sreča. Dal sem naznaniti, da ne sprejemam nikogar več. Na ta način se je izvršil napad šele na hodniku, ko sem imel zimsko suknjo že na sebi. Napad v pisarnici bi bil prejkone dosegel svoj namen. V pisarnici ni bilo nikogar, ki bi bil pomagal in ki bi bil napadalca zadržal, da ne bi oddal še drugih strelcev. Jaz nisem prijatelj strogih varnostnih naredb. Mislim, da bo imel zavratni napad dobre posledice. Jaz sem eden izmed onih, ki najdejo na vsaki stvari poleg slabe strani tudi dobro stran. Pretrpel sem samo živčni napad in tega sem v svojem življenju že vajen.« Ministrski predsednik dr. Kramář se je prisrčno poslovil od časnika.

Praga, 9. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovski tiskovni urad javlja: »Pravo Lidu« priobčuje na prvi strani lista nastopno proklamacijo delavstvu: »Delavci! Včeraj po atentatu na ministrskega predsednika dr. Kramářa so se razširile zmedene vesti, ki so povzročile sovražne demonstracije pred ljudsko palačo. Vodstvo stranke obsoja teroristične metode, ki se ne skladajo z načeli in taktiko socialno demokratične stranke. Srečni smo, da strelci, oddani na ministrskega predsednika, niso pogodili svojega cilja. Srečni smo, da se ni izvršil noben usodepoln čin in da moremo čestitati dr. Kramářu. Vodstvo stranke obsoja vsak poizkus, da bi se izbral ta dogodek za katerokoli stranko. Z ozirom na izredne razmere smatramo za svojo dolžnost, pozvati delavstvo Velike Prage, kakor tudi delavstvo Kladna, naj nikjer ne zapusti dela. To bi bilo za češko javnost in za češko socialno demokratično gibanje usodepolno.«

Praga, 9. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovski tiskovni urad poroča: Policija je prišla 17letnega realca Vladimíra Gregorja, sokrivca aretirane atentatorja Stašnega. Pri njem so našli beležnico, v kateri je bila opazka: »V. K. 19. decembra obsojen.« Aretirani mladenič je dejal, da sta zavratni napad na dr. Kramářa sklenila skupno s Stašnym. O kaki tajni družbi, ki jo je omenjal Stašny, Gregor ne more ničesar vedeti. Gregor je priznal, da je prejel od Stašnega denar za revolver. Ta revolver je kupil neki Meleš. Meleš pa pravi, da na činu nikakor ni udeležen.

Čehoslovška narodna skupščina.

Praga, 9. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovski tiskovni urad poroča: Čehoslovška narodna skupščina se je po božičnih počit-

nica danes prvič sestala. Zborovanje se je vršilo pod velikim vtiskom včerajšnjega zavratnega napada na ministrskega predsednika dr. Kramářa. Zborniška dvorana in galerije so bile nabito polne. Ko je vstopil ministrski predsednik dr. Kramář z drugimi ministri, so se poslanci dvignili in mu priredili burne ovacije. Predsednik narodne skupščine Tomašek je otvoril sejo in v svojem govoru izjavil, da se narodna skupščina raduje, ker se atentatorju ni posrečil njegov namen. (Živahno, dolgotrajno pritrdjevanje.) Tomašek je nadaljeval: »Vaše pritrdjevanje ne izraža samo čustev narodne skupščine, temveč tudi vsega čehoslovaškega naroda. Čutim se dolžnega, da ministrskemu predsedniku dr. Kramářu v imenu zbornice odkritosrčno častitam. (Burno odobravanje.) Prepričan sem, da govorim s tem vsemu narodu, vsem njegovim slojem in vsakemu posamezniku iz srca. (Ponovno pritrdjevanje.) Kakor smo svoj čas pozdravili dr. Kramářa, ko je bil osvobojen iz rok avstrijskega rablja, tako smo danes hvaležni usodi, da ga je otela smrti. Včerajšnji dan mora ostati v zgodovini našega naroda trajno zabeležen. Razvoj našega naroda je bil miren, brez krvolovij, brez žrtve revolucije. Edino le pri nas je bilo tako in tako mora tudi ostati. V naši republiki ni bilo in ne sme biti mesta za teror. (Burno, dolgotrajno odobravanje.) Teror ni argument. Preveriti ne morem nikogar, in tudi ako bi ga skušali udeležiti, ne bo dosegel svojega cilja. Pred terorjem se ne bo nihče umaknil. Naša republika rabi mir, rabi smoteno, neutrudljivo in ustvarjajoče delo, ki bo odstranilo napake starega sistema. (Poslanci prirejajo med živahnim plaskanjem dr. Kramářu ponovne burne ovacije.) Nato preide zbornica k dnevnemu redu.

Praga, 9. jan. (Lj. k. u.) (Narodna skupščina, nadaljevanje.) Nato je povzel ministrski predsednik dr. Kramář besedo in pojasnjeval posvetovanja, ki so bila 3. in 4. t. m. o nadaljnjem programu. Prva naloga vlade mora biti, da se čim prej sestane konstituenta. Pričakovati pa je treba odločitve mirovne konference glede mej čehoslovaške države. Vlada bo storila vse mogoče, da bodo volitve v jeseni. — Dr. Kramář je razpravljaj nato o gospodarskem in socialnem vprašanju. Delovanje vlade se bo predvsem gibalo v dveh smerih: V prvi vrsti bo vlada nastopala z vso strogostjo proti oduševstvu, ki je v sedanjem času največji zločin na narodu. (Burno pritrdjevanje.) V tem pogledu je vlada že dala oblastim potrebna navodila. Druga skrb vlade bo posvečena saniranju deželnih financ. Njihovo slabo stanje je glavni vzrok sedanjih neznosnih draginji. Vlada namerava takoj izdati zakon o obdajanju vojnih dobičkov in uvesti delno oddajo premoženja. Da se dvigne splošna produkcija, je nujno potrebno zvišanje produkcije premoaga. Zaradi tega premoag ne sme biti več osebna last, vsled česar se bo vlada ob sodelovanju strokovnjakov bavila z rešitvijo tega vprašanja. Razlastitev premoagovnikov je po mnenju vlade prva naloga prehodnega gospodarstva. V to svrhu se bo sestala enketa. Novo državo bo treba popolnoma preosnovati, zakar pa ni dovolj moči na razpolago. Vse moralne podlage družbe sta tekom vojne porušila Dunaj in Budimpešta. Vlada bo tudi vzgoji mladine posvečala svojo skrb. Ohraniti je treba splošni mir in red. Vse, kar pričakujemo za svojo bodočnost od mirovnega kongresa, svojaj politični in gospodarski položaj naše republike v srednji Evropi, je odvisno od tega, da bomo država reda, miru in svobode. Vlada bi pa na narodu pregrešila, ako ne bi imela poguma, štiti z vsemi močmi red in mirni razvoj in nastopati proti kršiteljem miru. (Živahno odobravanje.) — Narodna skupščina je nato na predlog posl. Pika sklenila, otvoriti v prihodnji seji debato o izvajanjih ministrskega predsednika. — Prihodnja seja jutri.

Čehi za Srbe.

Praga, 9. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovski tiskovni urad poroča: Mnogo učenjakov, umetnikov in pisateljev ter političnih oseb je izdalo proglas, kjer pozivljajo češko javnost, naj nemudoma pomaga Srbom, posebno z obleko in obutvijo. Naglašajo hrabrost srbske armade v boju za svobodo. Proglas konča z besedami: »Dokažimo Jugoslovanom, da smo v veselju in žalosti njihovi najbližji bratje!«

Nemška Avstrija.

Nemci vabijo ameriško komisijo v zasedenje ozemlje.

Gradec, 9. jan. (Lj. k. u.) Dun. kor. ur. poroča: Stajerski deželni svet je danes sklenil, povabiti ameriško študijsko komisijo pod vodstvom profesorja Arhibalda Collidgeja, ki je dospela na Dunaj, da proučava politične, gospodarske in socialne razmere v državah bivše monarhije, naj obišče tudi po Jugoslovanih zasedenem nemško ozemlje. Prepriča naj se na lastne oči o tamošnjih jezikovnih in naselbinskih razmerah in zbrano informativno gradivo predloži ameriški mirovni komisiji.

Vollna preosnova v Nemški Avstriji.

Dunaj, 9. jan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Narodna skupščina je sprejela v današnji seji načrt o podelitvi volilne pravice za ustavotvorno narodno skupščino nemškimi podanikom v drugem in tretjem branju, nadalje zakon o skrajšanju reklamacijskega roka, zakon za varstvo volitev in predlog o prenehanju nekaterih določb zakona o sestavi porotniške liste. Prihodnja seja je naznanjena pismenim putem.

Dunaj, 9. jan. (Lj. k. u.) »Neue Freie Presse« poroča, da se je včeraj v poslopiju mornariškega oddelka sestala komisija za likvidacijo mornarice.

Življa Nemški Avstriji.

Dunaj, 8. jan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Na posvetovanju medseverniške komisije za živila in zastopnikov vlade je sporeči dr. Taylor v imenu komisije, da bo ententa poslala Nemški Avstriji za setaj 24.000 ton žita, 2000 ton maslobo in 750 ton kondenziranega mleka. V to količino je že všteti 8000 ton žita, ki je že na potu iz Italije.

Mažari.**Protirevolucija.**

Budimpešta, 9. jan. (Lj. k. u.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Seja državnega sveta je trajala do četrta 7. jutraj. Sklenili so da bodo za socialnodemokratsko stranko zahtevali še portfelja notranjega in vojnega ministrstva.

Budimpešta, 9. jan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: »Pesti Hirap« javlja o nočni seji delavskega sveta: Posvetovanja so trajala skoraj do sedmih jutraj. Nato so odklonili predlog, imenovati skupno komisijo v svrhu pogajanj s poverjeništv. Predlog Garbatja, naj izključno socialni demokratje prevzamejo vladno, je bil s 169 proti 101 glasov odklonjen. Potem so sprejeli predlog Kunfljev, naj socialni demokratje zahtevajo zase vojno ministrstvo in ministrstvo za notranje stvari.

Karoly — predsednik republike.

Budimpešta, 9. jan. (Lj. k. u.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Kakor javljajo listi, postaja akcija za proklamacijo Karolyja za predsednika republike vedno močnejša. »Pesti Hirap« je informiran, da se sedaj tudi Karoly ne brani, prevzeti predsedništvo republike. V včerajšnji seji Karolyjeve stranke je izjavil Ivan Hock, da se bo razpustil narodni svet ako bi prišlo do socialnodemokratskega ministrstva na krmilo. Po njegovem mnenju Karoly ne more biti načelnik socialističnega ministrstva. Karoly je izjavil, da bi mu bilo osebno ljubilo, ako ne bi več vodil ministrstva; ve pa, da ne sme zapustiti mesta in da je njegova dolžnost, vztrajati. Jurij Nagy je rekel, da bo ob sedanjih razmerah težko prišlo do volitev v narodno skupščino.

Ropanje mažarskih rdečih gardistov.

Požun, 9. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Mažarski rdeči gardisti, ki so jih čehoslovaške čete pregnale iz Požuna, ropajo in plenijo v občinah na južnem bregu Donave. Ogrska vlada noče prevzeti odgovornosti za početje teh tolp, obljubila pa je primerne odredbe.

Ruski boljševiki v Budimpešti.

Budimpešta, 9. jan. (Lj. k. u.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Pred nekaterimi dnevi so, kakor je bilo že javljeno, prišli več ruskih boljševikov, ki so se imenovali emisarji ruskega Rdečega križa, ki so se pa osuili po obveščanju z budimpeštanskimi komunisti in po svojem potovanju na Dunaj. Odvedli so jih v odgonsko hišo. Sinoči je budimpeštanski zastopnik entente armade dal Ruše zapreti.

Nemčija.**Boji v Berlinu.**

Berlin, 9. jan. (Lj. k. u.) Wolffov urad poroča preko Monakovega: Wolffov urad še ni pričel poslovanja: 5500 uradnikov in delavcev Ullsteinovega založništva, ki so sedaj brez posla, so protestirali proti nasilnostim, ki so povzročile njihovo brezposelnost. Na sestanku so odklonili z vso odločnostjo sodelovanje s špartakovci. V delu mesta, kjer so velika založništva Mossejeva, Ullsteinova in Scherlova ter državna tiskarna, so še vedno hudi povesni boji.

Berlin, 9. jan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Ponoči so se napadi na Brandenburška vrata ponovili. Vladne čete so zavrile upornike. Bilo je zopet nekaj mrtvih.

Berlin, 9. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: V vladnih krogih se računa s tem, da bo vladna večina zmagala. Še včeraj so se špartakovci počasi umakali. Pač pa menijo, da bodo trajali boji še ves teden. Večji del prebivalstva je na strani vlade. O polnoči so se razvili v sredini mesta novi boji, pri katerih se je streljalo večinoma iz streljalic. Boji še trajajo.

Berlin, 8. jan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Ob 6. uri zvečer: Vladne čete so popolnoma obkrožile državni urad za zunanje zadeve. Izven tega pasu je prišlo ponekod do spopadov. Do sedaj še ni nobene odločitve.

Berlin, 9. jan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Danes dopoldne je bilo v Berlinu v obče mirno. Okolica Wilhelmsstrasse je vojaško zasedena.

Berlin, 9. jan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Električne cestne železnice še ne poslujejo, pač pa vozijo državna železnica, nadulčna, predmestna in tudi večji del drugih železnic. Vladne čete so pozno ponoči zopet zasedle državno tiskarno.

Frankfurt, 9. jan. (Lj. k. u.) »Frankfurter Nachrichten« poročajo iz Berlina, da so sedaj narasle vladne čete na 70 do 80.000 mož. Glavni telefonski in brzojavni urad je zopet v vladnih rokah. Berlinska posadka je popolnoma pripravljena za boj. Po novih vestih se generalfeldmaršal Hindenburg v resnici muči v Berlinu. Z njegovo prisotnostjo ugodno vpliva na vladne čete.

Obsedno stanje v Berlinu.

Berlin, 8. jan. (Lj. k. u.) — Preko Monakovega: »Achtuhrblatt« poroča, da je vrhovni poveljnik poverjenik Noske proglasil nad Berlinom obsedno stanje. Upanje, da s pogajanjimi dosežejo izhod iz obupnega položaja se ni uresničilo. Vse meščanstvo in pretežni del delavcev žele, da bi vlada obvladala položaj. Pogajanja v državni pisarni so se popolnoma ponesrečila in tudi ni nih upanja do kakšnega uspeha.

Ruski boljševiki v Berlinu.

Berlin, 8. jan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: S pristojne strani se zagotavlja, da je prišlo na tisoče ruskih boljševikov v Berlin, kjer se nahajajo preoblečeni v nemške vojaške.

Italijani.**Za kompromis med Italijani in Jugoslovani.**

Trst, 6. januarja. (Lj. k. u.) Londonske »Times« so priobčile 19. decembra članek iz Pariza o jugoslovanskem problemu. Članek je vsled svojega pravičnega naziranja o pravicah Jugoslavije zelo ogorčil italijansko časopisje. Isti list prinaša 1. t. m. nov članek o istem problemu izpod peresa svojega rimskega dopisnika, najbrže po informacijah in inspiracijah radikalnih italijanskih krogov. Ta članek, ki je zbudil zadovoljnost in pohvalo italijanskega časopisja, polemizira s prej imenovanimi izjavami iz Pariza in pravi med drugim, da je bil rimski pakt splošen dogovor med raznimi zatiranimi narodnostmi bivše Avstro-Ogrske, nikakor pa ne pogodba med Italijani in Jugoslovani. Obzale, da je pisec pariškega članka pobral obrekovanja nekaterih Jugoslovancev o dozdnevni krivicah, izvršenih od Italijanov v zasedenem ozemlju, namesto da bi ugotovil, če morda niso bili Jugoslovani oni, ki so Italijane sprejeli kakor sovražnike in ne kakor zaveznike. Ogorčenje je povzročilo ravnanje Italijanov, ki je dala povod pretiranim zahtevam Jugoslovancev — nadaljuje dopisnik. Razen nacionalnih programov, objavljenih v zadnjih štirih letih, zadostuje za boljše razumevanje, ako opozorimo na izjave, podane v Trstu dne 30. maja 1918 od dr. Korošca in dr. Wilfana, sedem tednov po podpisu rimskega pakta. Ekstremni jugoslovanski program izvira iz tistih razlogov, ki podpirajo tudi ekstremni program italijanskih ultranacionalistov, namreč iz želje, sprejeti v nove meje vse sokrune elemente, tudi če bi bilo v dosegu tega cilja treba anektirati večje število tujcev, kakor tudi iz želje, pridobiti si vse možne materijalne ugodnosti, ki bi izhajale iz posesti nekaterih posebno ugodnih točk. In če program italijanskih ekstremistov hoče imeti v italijanskih mejah 700.000 Jugoslovancev, ne bi bilo prav, ako se zamolči, da hoče podoben program Jugoslovanci imeti čez 400.000 Italijanov v novi SHS državi. Resnica je, da se mora obravnavanje tako kompliciranega problema prepustiti kompetentnim faktorjem in ne se ravnati zgolj na podlagi informacij, dobljenih od ene same strani. Prepričan sem, sklepa rimski dopisnik — da ta pereči spor ne bo mogel biti rešen drugače kot na podlagi kompromisa. Brezdvomno je, da oni, ki grajajo le Italijo, izvršujejo zelo škodljivo delo. Obstaja dejstvo, da je mnogo Italijanov delalo za izvedbo zmernega programa, dočim niso Jugoslovani nikdar pristopili k takemu miroljubnemu delu. V zasebnih pogovorih so nekateri njihovi voditelji zavzeli pametno stališče, medtem ko so se drugi pokazali vseskozi nepopustljivi. Na noben način pa ni nobena javna iniciativa s strani Jugoslovancev odgovorila spravljeni akciji, započeti javno v Italiji.

Pogajanje Italijanov z dunajskimi bankami.

Dunaj, 8. jan. (Lj. k. u.) — Dun. k. u.) »Neue Freie Presse« poroča, da se je pretekli teden na Dunaju odposlanstvo italijanske vlade pogajalo z ravnatelstvi dunajskih bank, ki so imele svoje podružnice v Trstu. Italijanski delegati so se pogajali predvsem z ravnatelstvi Kreditnega zavoda, Anglo banke, Union banke in Depozitne banke zaradi povratka v Trst, ker je trgovsko obratovanje onih tržaških trgovcev, ki so imeli svoj denar naložen v dunajskih bankah, zelo oteženo. Ravnatelji dunajskih bank so predložili italijanski delegaciji memorandum, v katerem zahtevajo celo vrsto varščin, med drugim tudi za transport depozitnih vrednosti v Trst. Kar se tiče zadnje točke, so menda italijanske oblasti pripravljene, prepeljati imetje bank s posebnim italijanskim vlakom in italijanskim spremstvom v Trst, da bo tako omogočena zveza med osrednjimi zavodi in podružnicami v Trstu. Ako se bodo pogajanja ugodno končala, se bodo podružnice dunajskih bank vrnile v Trst koncem januarja ali v začetku februarja.

Valuta v zasedenem ozemlju.

Trst, 6. januarja. (Lj. k. u.) Kraljeva gubernijska oblast za Julijsko Benečijo opozarja na strogo izpolnjevanje naredb, izdanih 6. in 26. novembra 1918, ki določajo menjalni ključ 40 centezimov za eno krono in prepovedujejo kupčevanje z denarjem ter obenem naznanja, da od 2. januarja dalje posluje pri gubernijski oblasti »Valutni urad«, ki ima nalogo, dobavljati industrialcem, trgovcem in eventualno tudi zasebnikom po uradnem menjalnem ključu lire (proti plačilu v kronah) ali kro-ne (proti plačilu v lirah), potrebne za redno

vršitev njihovih poslov ali za izpolnitev neodgodljivih obveznosti. V ta namen morajo intereranci vložiti pri valutnem uradu gubernijske oblasti utemeljeno prošnjo z dokazili, ki jo upravičujejo. Zamenjava se vrši nato pri bančnem zavodu, ki ga označi gubernijska oblast v dotičnem pooblastilu.

Kako poitaljančuje laško vojaštvo naše kraje.

Dne 2. januarja je v mraku prišel laški colonello z vojaštvom z Rakeka in dal občin-sko tablo odstraniti v vasi Slivnicah pri Rakeku. Na Uncu je italijansko vojaštvo odstranilo celo tablico s slovenskim napisom občinske babice. V občini Rakek in Čerknica napeljujejo Italijanski vojaški žične ovire. V vasi Orehek, v občini Slavinji so Italijani prepovedali slovenski pouk v šoli in zahtevali, da se mora obesiti v šolski sobi slika italijanskega kralja. Vodstvo šole bo dobilo tudi italijansko zastavo, katero bo razbojšalo pri različnih slavnostih.

V gorskih vaseh okoli Sv. Lucije ob Soči so Italijani prevzeli vse občinske posle in občinske odbore razpustili. V Sv. Luciji ob Soči so postavili posojilnico in hranilnico komisarja. Šole so zaprli. V Dol. Trebnju so otvorili šolo z italijanskim učnim jezikom. Prepovedali so vsako nošenje znakov in zastav v jugoslovanskih barvah, kakor tudi znake zaveznikov. Aproximacija je v Sv. Luciji ob Soči slaba.

Razna poročila.**Za pomoč novim državam.**

Haag, 9. jan. (Lj. k. u.) — Brezlična brzjavka čehoslovaškega tiskovnega urada.) »Daily Chronicle«, organ angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georgeja, izvaja v uvodniku, da ima ententa sedaj, ko je uničila nemški sen o srednji Evropi, nalogo, da krepko podpira novoustanovljene države. Boljševiško gibanje sicer še dela preglavice, toda te države morajo biti na vsak način ohranjene. Od teh novih držav ima le Češka močno vlado, v kateri so zastopani vsi sloji naroda. Ne smemo jih pa pustiti brez pomoči; predolgo ne smejo ostati v srednjeevropskem kaosu, posebno ne sedaj, ko se češke čete bojujejo v Sibiriji in v Uralu. Podpora, ki jo potrebujejo nove države, ne sme biti zgolj gospodarskega, marveč tudi vojaškega značaja. Posiljati jim moramo strelivo, orožje ter voditelje in instruktorje. Vsled boljševiške grožnje bi moral ves svet že davno izpovedati, da je treba tukaj nemudoma odpomesti.

Orlando in Sonnino odpotovala v Pariz.

Rim, 8. jan. (Lj. k. u.) »Agenzia Stefania« poroča: Ministrski predsednik Orlando in minister za zunanje zadeve Sonnino sta sinoči odpotovala v Pariz.

Železniška zveza Pariz—Belgrad—Bukarešt.

Dunaj, 9. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad javlja: Danes je čehoslovaškega pooblaščenca na Dunaju, Tusarja, posetil artiljerijski poveljnik francoske vzhodne armade Coudan in je imel z njim razgovor o nameravani uvedbi brzovlakov med Parizom in Bukarešto, oziroma med Parizom in Belgradom. Ti zvezi bi šli tudi čez Prago.

Piaz zasul vlak.

Inomost, 9. dan. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Po redkih poročilih, ki prihajajo iz po Italijanih zasedenega ozemlja južno Brennerja, je 7. t. m. pri postaji Schellenberg enežni vlak zasul vlak z begunci, ki so se vračali v zasedeno ozemlje. Vozovi so se zvrnili čez železniški nasip. Nekaj oseb je bilo pri tej nesreči ubitih in ranjenih. Kakor smo kasneje izvedeli, je odšel iz Inomosta pomožni vlak na kraj nesreče. Na demarkacijski črti na Brennerskem prelazu pa so ga Italijani ustavili. Vlak se je moral vrniti v Inomost, ker so Italijani zahtevali imenik vseh v vlaku se nahajajočih oseb, zdravnikov itd., da jih na svojem ozemlju primer-no zastražijo. Drugače niso hoteli dati dovoljenja za prevoz vlaka.

Kardinal Mercier gre v Ameriko.

Braselj, 8. januarja. (Lj. k. u.) »Libre Belgique« poroča, da odpotuje kardinal Mercier prihodnje dni v Ameriko. Na njegovem potovanju ga bo spremljeval profesor louvain-skega vseučilišča Neerinx.

Ljening aretiran.

Kodanj, 9. jan. (Lj. k. u.) »Berlingske Tidende« objavlja poročilo lista »Göteborgs General-Tidnings« iz Berzema, glasom katerega pravijo potniki iz Moskve, da je Trocki dal aretirati Ljeninga in se izklical za ministra. Vrok za to pozornost vzbujajoče postopanje je nesoglasje glede boljševiških reform. Ljening je stremel po združenju z menjševiki, da odstrani teror.

„Čas“.

Znanstvena revija »Leonove družbe« 1919, št. 1—2.

Prvi članek »Nova kulturna orientacija« (Dr. F. Grivec) je primeren uvod v novo dobo naše kulture. Prof. dr. Grivec razpravlja o tem vprašanju v štirih poglavjih. I. Jugoslovansko razlikovanje je treba strniti v harmonično enoto. II. Rešiti moramo vprašanje skupnega književnega jezika. To vprašanje se mora rešiti brez vsake sile po organskem naravnem razvoju. III. Na novo moramo urediti naše razmerje do kulturnih narodov in zgraditi enotno narodno kulturo. IV. Voditi nas mora zavest, da smo posredovalci

med Vzhodom in Zapadom. Pisatelj odločno obsoja bojazen, da je jugoslovan. edinstvo morda nevarno veri. Članek je vreden pozornosti vseh naših kulturnih delavcev.

Dr. F. Srebrnič razpravlja o človekoljubnem delovanju Benedikta XV. za mir in ljubezen med narodi. Članek ima stalno kulturno in apologetično vrednost.

Dr. A. Gosar razpravlja o bistvu in pomenu gospodarskega demokratizma, po katerem naj se uredi demokratična Jugoslavija. Pisatelj je sprožil in razložil mnogo važnih vprašanj, s katerimi se bodo morali naši politiki in sociologi resno baviti.

Urednik je napisal zanimivo razpravo: Kant o trojnem svetovnem miru. Članek kaže zanimivo sorodnost med Kantovimi in Wilsonovimi mirovnimi idejami. Ni čuda, da so Nemci med svetovno vojsko tako molčali o Kantu, ki obsoja njihov militarizem. Mladi učenjak, ki se je moral med vojsko skrivati pod šifro —č, nadaljuje razpravo »O ozemlju južnih Slovanov«. Podaja podroben antropološki spis, iz katerega lahko približno sklepamo, kakšna kri teče po naših žilah.

Alojzij Res je objavil zanimiva »Slovanska pisma« revolucionarja Mazzinija. Pisma so bila pisana leta 1852 in so danes posebno aktualna, ker obsojajo italijanski imperialistični pohlep po slovanskem ozemlju in napovedujejo svobodno Jugoslavijo.

Posebno zanimiva je »Obzornik«, v katerem se razodeva široko obzorje »Časovega« urednika in njegovih sodelavcev. Urednik pod naslovom »Italija in Adria« prav zanimivo razpravlja o italijanskem pohlepu po naši zemlji na podlagi novih italijanskih knjig, ki so bile doslej pri nas skoraj neznane. Dr. Srebrnič razpravlja o rimskem vprašanju. Dr. Grivec poroča o novostih iz slovanske literature. Zelo zanimive so nove ideje o razmerju med cerkvijo in državo. Pojasnjuje se še mnoga druga aktualna vprašanja.

Prvi dve številki »Časa« dokazujeta, da ga nova doba ni našla nepravilnega. Sedaj, ko vstaja nebroj novih vprašanj in je treba nove orientacije, bo »Čas« potreben in zanesljiv vodnik našim izobražencem. Z njim vrši »Leonova družba« važno kulturno poslanstvo in dokazuje, da je vredna zanimanja in uvaževanja vseh izobraženih Jugoslovancev. Dr. X.

Politične novice.

+ Sestava nove vlade le polagoma napreduje, ker se vedno nanovo ponavlja jo težave zaradi razdelitve moči na posamezne stranke. S. L. S. bo šele takrat imenovala svoje kandidate za njej pridržane resortne, ko bo stvarno in lojalno sodelovanje nove koalicije dovolj zasigurano. Sedanjí časi so preeresni, da bi stranke imele dolžnosti, si v marsičem naložiti zmernosti in omejitve.

+ Ententina komisija v Ljubljani. Včeraj je dospel v Ljubljano italijanski general v družbi po enega angleškega in pa ameriskega častnika. Ta komisija ima nalogo, da se pogaja z našo narodno vlado, da ista dovoli prevoz živil v Nemško Avstrijo. Jasno je, da nimamo nič proti temu, toda zahtevamo kompenzacij. Nemci niso dovolili prevoza sladkorja iz Češke v Ljubljano, marveč so ga nam enostavno vzeli med potjo. Zato naj se dovoli prevoz ententinih živil v stradalajočo Nemško Avstrijo le v toliki meri, v kolikor bodo Nemci dovolili prevoz sladkorja, petroleja in soli!

+ Branitelji naših mej, na dan! Vojak nam piše: Ob stoletnici prvega Jugoslovana vam kliče: Izpolnite svojo prisego! Na kaj smo prisegli neštevilnokrat? Jugoslavija ali smrt! Smo-li na to prisego že res pozabili? Prisega je sveta! Jugoslovanska mati, ki si podpisala s toliko zanosom majniško deklaracijo, ukaži svojemu sinu, naj prime za puško: Korotan je v nevarnosti. Jugoslovanska žena, poklekni, ako že ne more biti drugače, pred svojega moža in prišli ga, naj gre braniti naše meje, saj je prej štiri leta branil tuje. Jugoslovansko dekle, zapovej svojemu fantu, naj gre takoj, brez najmanjšega odloga med branitelje domovine. Ako te ne poslušajo, pokaži mu — strahopetcu — hrbet, saj drugega ni vreden! — V torek je odšel prvi del naše legije na ogroženo mejo. Zastopani so bili sicer vsi stanovci, celo dva vrta svečenika, a ta četa je majhna. Ali naj bode ta cvet našega naroda zaradi mladenosti in brezbrzičnosti drugih res posvečen gotovi smrti, ki mu preti od nemških tolp? Ne, vsi še danes za njimi! Ako ne zadošča za prevoz železnica, odrinite pešice, saj do Karavank, do Korena, do Jesenice, do Golice, Jezerškega, Celja in Maribora ni daleč. Če le hočejo oni, ki morejo in bi predvsem tudi morali, bode delo kmalu dovršeno. Kdor pa pušča domovino v zadnjem, odločilnem hipu na cedilu, kdor hoče še dalje posedati za gorko pečjo, kdor beže sedaj, v tem hudem času, narod s puhlim

besedami in frazami, kdor razdira prepotrebno edinstvo, ta bodi proklet in pečat sramote naj nosi na čelu do sramotnega groba. — Mladina in moške v boljših letih, osobito pa vi, ki imate skrbeti le zase in za nikogar drugega, ki ste že sukali z gnevom v srcu orožje za propadlo Avstrijo: Takoj na dan! Ne čakajte, da vas osramote neboljeni stari ali očetje mnogobrojnih družin. — Narodna vlada pa naj stori tudi svojo dolžnost in poskrbi, da se takoj zbere in dobro opremi mogočna truma vojakov in požene zbesnele Nemce preko naših gor, preko našega Beljaka in Celovca. To je pač najmanj, kar more narod od nje zahtevati za svojo popolno rešitev.

+ Naš delegat na mirovni konferenci rabi material za mirovno konferenco. Tu sem spadajo tudi terjatve napram c. kr. erariju, zlasti škode povzročene iz političnih ozirih. V ta namen se je razposlalo na vsa okrajna glavarstva, politične ekspoziture in mestne magistrature po nekoliko izvodov vzorcev za seznam internirancev inkonfinirancev in vzorcev za seznam škod, ki so jo trpeli vsled političnih ozirih osumljene, obtožene ali obsojene osebe. Osebe, ki so vsled preganjanja trpele kakšno škodo, bodisi neposredno ali posredno, naj se zglase pri okrajnem glavarstvu, politični ekspozituri ali mestnem magistratu najkasneje do 25. januarja t. l., da vpišejo v vzorec potrebne podatke. Na poznejše prijave se ne bo moglo ozirati.

+ Iz Ribnice. Na sv. Treh kraljev dan se je vršil popoldne v Ribnici v društveni dvorani shod S. L. S. Na shodu je poročal g. poslanec Škulj. Ljudstvo je z velikim zanimanjem poslušalo njegova izvajanja o našem združništvu in izreklo zaupanje domači ribniški hranilnici in posojilnici, o katere tdnosti in sigurnosti ni niti najmanjše dvomiti. Shod S. L. S. je izrekel soglasno popolno zaupnico g. posl. Škulju kakor tudi zavaljo za njegovo neumorno delovanje v ljudski blagor. V najtežjih časih je bil veren svetovalec svojemu narodu in dostikrat je moral z lastno nevarnostjo voditi najtežje boje za pravo ljudstva. Shod je ogorčeno zavrnil in obsodil vso gonjo, ki so jo počeli razni krogi proti našemu poslancu. Obrekovanje naj preneha in razne ovadbe tudi! Pristaši S. L. S. ne razumejo take narodne sloge, da naj mi molčimo, a nasprotnik podpihuje. Isto velja i za napade po časopisu! Na shodu se je sklenila sledeča resolucija: 1. V Jugoslaviji, ki jo srčno pozdravljamo, se je položaj slovenskega kmeta izdatno izpremenil. Pozivljamo S. L. S., da nujno izdela položaju odgovarjajoč gospodarski program, v katerem naj bo vprašanje slovenskega kmeta še posebej poudarjeno. 2. Narodna vlada SHS se naproša, da ustanovi v Ribnici meščansko šolo s kmetiskim značajem, vendar ne po starem zakonu, kar se tiče vzdrževanja učnega osebja. Istega naj prevzame država kakor pri drugih šolah. 3. Postajališče Zlebič bo odločno koristi za del ribniške doline. Ustanovi naj se postaja. Zaenkrat naj se omogoči osebni promet in osebna prtljaga na tem postajališču. 4. Ponavljamo staro zahtevo, da se okrajno glavarstvo prestavi iz Kočevja v Ribnico. Dokler se pa to ne izvrši, naj se odloči celodnevni uradni dan dvakrat na mesec v Ribnici, na katerem se bo lahko opravilo vse — ne samo za ta dan povabljenе stranke. — Končno je shod še ogorčeno protestiral proti krivični in nasilni okupaciji jugoslovanskega ozemlja po naših narodnih sovražnikih Italijanih. Po okraju se zbirajo podpisi, kjer se protestira proti tej krivici, in se podpisane pole te dni pošljejo v Beograd. Koncem shoda se je g. dekan Skubic kot načelnik hranilnice in posojilnice v Ribnici zahvalil g. posl. Škulju za njegova zvajanja glede združništva.

+ Majorja Lavriča, ki je bil v Borovljah težko ranjen nad kolenom in ujet in ki sedaj leži v celovski bolnici, kjer mu bodo najbrže morali odrezati nogo, neprestano napada »Jugoslavija« in mu očita, da je Nemec, ki ne zna besedice slovenski, da je on zakrivil dosežanje neuspehe na Koroškem, ker je popolnoma nesposoben itd. Od dobro poučene strani smo pa prejeli o majorju Lavriču podatke, iz katerih posnemamo: Maj. Lavrič, ki sicer res ne zna perfektno slovensko, je bil ves čas navdušen in prepričan Slovenec. To med drugimi lahko potrdi tudi urednik »Slov. Naroda« g. Rasto Pustoslemšek. Po dogodkih v Judenburgu je major Lavrič zahteval, naj z njim kot zavednim Slovincem ravnajo kot z drugimi slovenskimi častniki in so ga v resnici za kazni premestili na južno Tirolsko, kjer je zahteval, da se mora z moštvom občeavati slovensko. Prvi je zahteval in izpeljal, da so imele orientacijske deske slovenske napise. Slovenski častniki so pripovedovali, da je bil major Lavrič že v kadetnici zaveden Slovenec in je tudi pozneje kot častnik vedno javno priznaval, da je Slovenec. Navdušeno se je odzval klicu domovine in šel na Koroško. Ni njegova krivda, da so se stvari tako razvile.

Dnevne novice.

— Dr. Franc Grivec pozvan v Zagreb. Dosedanji profesor filozofije in fundametalike v ljubljanskem semenišču, dr. Franc Grivec, je bil od profsorskega zbora teološke fakultete v Zagrebu soglasno izvoljen za profesorja.

— Iz našega uredništva. Dr. Izidor Cankar, naš dosedanji glavni urednik, je iz našega uredništva izstopil.

— »Dom in Svet«. Uredništvo književne revije »Dom in Svet« je prevzel profesor dr. Jos. Debevec v Ljubljani, kateremu naj se odslej pošiljajo vsi rokopisi. »Dom in Svet« izide v kratkem v dvojni številki za januar in februar, pozneje pa bo redno izhajal vsaki mesec.

— Plemenit čin. Ustanovnik dijaškega podpora društva »Akademski dom« v Zagrebu je postal s prispevkom tisoč kron naš dični vladika dr. A. B. Jeglič. Kdo se bo še spomnil slovenskih dijakov v Zagrebu?

— Župnijski uradom! Bližnje dni prične naša uprava z žigosanjem (štempljanjem) bankovcev avstro-ogrške banke, kakor je bilo zaukazano po kr. ministertvu v Beogradu in svrhu, da se ugotovi svota avstro-ogrškega papirnatega denarja v ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani. Ta ugotovitev je potrebna, da pridemo končno zopet do polnovrednega denarja. Da se pa uspešno izvede, se je odredilo, da se ne-žigosani bankovci po končani operaciji (20. januarja 1919) od državnih in drugih javnih blagajn ne bodo več sprejemali v plačilo, niti pozneje zamenjali za novce domače valute. V lastnem interesu vsakogar je torej, da prinese vse bankovce do zadnjega štemplat. Na prošnjo poverjenstva za finance Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 9. januarja 1919, št. 132, naročam vsem gg. duhovnikom, da ljudstvo o tem pouče in na podlagi dotičnih naredb, ki se objavijo v časnikih, pomagajo s svetom in dejanjem. — Anton Bonaventura l. r., škof.

— Vsaka zavedna slovenska žena in dekle naj se naroči na edino slovensko žensko glasilo »Slovenka«. Stane celoletno 12 kron in bo prinašala članke o vseh ženskih vprašanjih in strokah. Naročnina naj se pošilja po pošti nakaznici na Upravo »Slovenke«, Ljubljana, Katol. tiskarna.

— Odbor za zasedeno ozemlje v Ljubljani, Dunajska cesta 31, opetovano prosi vse one, ki prihajajo ali pa odhajajo v zasedeno ozemlje, da se zglase v uradnih prostorih tega odbora.

— Imenovan je dr. Ivan Karlin, namestništveni koncipist v Trstu in v Primorju, za okrajnega komisarja pri poverjenstvu za uk in bogočastje Narodne vlade SHS v Ljubljani.

— Imenovanja v finančni službi. Pavel Jerovec, predstojnik oddelka II. pri fin. deželnem ravnanstvu v Ljubljani, ki ima že naslov in značaj višjega fin. svetnika, se imenuje pravim višjim finančnim svetnikom v VI. činovnem razredu z učinkom od 1. dec. 1918; Martin Spindler, fin. svetnik in predsedstveni predstojnik pri poverjenstvu za finance, se imenuje višjim fin. svetnikom.

— Izpremembe v sodni službi. Dodelijo se začasno: dvorni svetnik Fran Dukič pri najvišjem sodnem dvoru na Dunaju k višjemu deželnemu sodišču SHS v Ljubljani; dvorni tajnik Niko Domenic pri najvišjem sodnem dvoru na Dunaju in dvorni tajnik dr. Fran Posega pri najvišjem sodnem dvoru na Dunaju k okrožnemu sodišču v Mariboru, dvorni tajnik dr. Janko Polec v ministertvu za socialno preskrbo na Dunaju k poverjenstvu za pravosodje Narodne vlade SHS v Ljubljani kot kazenski referent. — Imenujeta se začasno: dež. sodni svetnik v p. z značajem in naslovom viš. sodnega svetnika Aleksander Ravnikar v Mariboru za višjega sodnega svetnika, državni pravdnik dr. Edvard Pajnič za dež. sodnega svetnika.

— Članom Višjega šolskega sveta, ki v smislu IV. poglavja naredbe celokupne vlade o prehodni upravi v ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 14. novembra 1918, št. 111 Ur. l., prevzame posle dosedanjih šolskih svetov, so bili imenovani, oziroma izvoljeni: Anton Sušnik, profesor na I. državni gimnaziji v Ljubljani, predsednik; dr. Franc Ilešič, profesor na realni gimnaziji v Ljubljani, predsednikov namestnik; dr. Franc Skaberné, bivši ministrijalni tajnik, poročevalec za upravne in gospodarske šolske zadeve; Dr. Stanko Majcen, vladni koncipient, namestnik poročevalcev; dr. Janko Bezjak, dr. Mihael Opeka, dr. Leopold Poljanec in dr. Ivan Grafenauer, višji šolski nadzorniki; Jožef Majcen, stolni dekan v Mariboru, Ignacij Nadrah, stolni kanonik v Ljubljani, prof. dr. Gregor Pečjak, veroučitelj v Ljubljani in dr. Josip Srebrnič, profesor bogoslovja v Gorici, namestnika; dr. Simon Dolar, gimnazijski profesor v Kranju, dr. Stanislav Bevk, ravnatelj državne realne gimnazije v Ljubljani, namestnik; dr. Anton Breznik, profesor na škofovski zasebni gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano, Luka

Jelenc, učitelj v Ljubljani, Ljudevit Černej, učitelj v Grizah, in Engelbert Gangl, državni vadniški učitelj v Trstu, Anton Gnuš, nadučitelj v Dolu, namestnika. — Ime zastopnika staršev, kojega bo volil občinski svet ljubljanski, se objavi po volitvi. Za prof. dr. Breznika bo voljen nov namestnik, ker je bil izvoljen prof. Anton Sušnik imenovan predsednikom.

— Osebnе vesti. Zdravstveni asistent dr. Božidar Küssel v Črnomlju je imenovan za provizornega zdravstvenega koncipista; dr. Vladimir Vrečko, zdravnik v Slov. gradcu, je imenovan za provizornega zdravstvenega koncipista in dodeljen v službovanje okrajnemu glavarstvu v Ptuj. — Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogočastje, je odstavila od službe dr. Karla Köchla, okrajnega šolskega nadzornika za Maribor, ter poverila njegove posle Ivanu Dreflaku, okrajnemu šolskemu nadzorniku v Mariboru. — Višji šolski svet SHS v Ljubljani je odstavil od službe: Pavlo Schitnikovo, stalno učiteljico v Brezicah; nadučiteljica Fr. Waldhausa, stalnega učitelja Siegfrieda Ressa, stal. učiteljico Emilijo Techetovo in stalno učiteljico ročnih del Filomeno Karmarschevo, vse na mestni nemški ljudski šoli v Slovenjem gradcu; nadučitelja Fr. Zmereschka in stalno učiteljico Ano Steskovo, oba v Št. St. — Višji šolski svet SHS v Ljubljani je Emo Kosijevu začasno nastavlil kot otroško vrtarico v otroškem vrtcu v Guštanju pri Prevaljah.

— Orli! Vsled razmer na Koroškem, kamor so zdaj uprte naše oči, se ne more vršiti naznanjeni občni zbor Z. O. v nedeljo, dne 19. t. m. Občni zbor smo primorani preložiti na poznejši čas. Pač pa se bo vršil naznanjeni tečaj brez spremembe v določenem času od 13. do 18. januarja t. l. Za tečaj je vse preskrbljeno, naznanjena udeležba zelo zadovoljiva.

— Od predsedstva Z. O. so se priglasili k legiji na Koroško bratje dr. Lovro Pogačnik, dr. Matej Justin, Ivan Podlesnik in Maks Peterlin.

— Italijani so na Gorenškem mejo popolnoma zaprli in ne puste prehoda preko demarkacije. Kaj pa to pomeni?

— Slovenskim zdravnikom. Pozivljamo slovenske zdravnike, da se prostovoljno javijo v vojaško službovanje na koroško fronto, ker je veliko pomanjkanje zdravnikov. Javijo naj se pri zdravstvenem referatu narodne brambe (dvorec), ki jih porazdeli. Ne ostanimo za drugimi stanovi. — Zdravstveni referat.

— Iz Tržiča. Krajevni odbor S. L. S. je imel zadnji čas štiri seje. V teh se je poročalo o vseh ukrepih, ki so se storili v blagor nezaposlenih delavcev, in ne brez uspeha. — Posebno odposlanstvo treh mož se je oglasilo pri Narodni vladi in prosilo za odprtje mej, da se zamorejo izvažati čevljarški izdelki in da se pomore čevljarškim mojstrom pri nakupu usnja. Tudi pismena prošnja se je oddala na pristojno mesto. Krajevni odbor je odposlal dve protestni resoluciji proti laški in nemški okupaciji slovenskega ozemlja. — Društvo sv. Jožefa ima v nedeljo ob 4. uri občni zbor. Vršila se bo volitev odbora ter sestava telovadnega in ženskega odseka. Pridite polnoštevilno. Redna predavanja se prično zopet v ponedeljek ob 8. uri zvečer v Domu. V ponedeljek bo v spomin na 100letnico smrti Valentina Vodnika predavanje o tem našem prvem slovenskem pesniku.

— Akademski odbor prostovoljske legije. — Iz Kranja: V »Jugoslaviji« od 9. t. m. pozivlja akademski odbor prostovoljske legije akademike, naj se nemudoma javijo h koroški legiji, sicer jim groze represalije. Odbori brez odborikov navadno ne obstojajo in zato bi bilo v prvi vrsti pričakovati, da se dotični, ki ta odbor zastopa, podpiše. Sploh se moramo čuditi, da pozive, pisane v takem tonu, sprejema slovenski dnevnik. Mislimo, da je nepotrebno, obračati na akademsko dijaštvo take pozive, v katerih se jih smatra nezmožne, da bi presodili sami, kaj je njihova dolžnost. Akademiki in srednješolci so dozdaj vedno dokazali, da umevajo veliki čas, tako tudi zdaj, ko so se prvi oglasili za obrambo Koroške, medtem ko tisti, ki hočejo predstavljati našo javnost, s posmehom zro na naše vrste. V prvi vrsti bi bilo potrebno, da se pozove in zagrozi tistim, ki mislijo, da bo najmlajša slovenska inteligenca branila s svojo krvjo še nadalje njihove lahko priborjene milijone, medtem ko bodo oni še nadalje v svobodni Jugoslaviji prirejali veselice in plesse, poslušali puhle govore takozvanih rodoljubov, ki se pojavljajo pri vsaki potrebi in nepotrebnosti prireditvi v uniformah vseh vrst. Mislimo, da za legijo ni treba ravno akademične izobrazbe; zakaj se ne ustanovi tudi n. pr. trgovska in razne druge P. T. legije, katerih članov ne manjka dovolj inteligence, »rodoljubia« in interesa? Končno priporočamo, naj dotični akademski odbor preš svoj sedež iz Ljubljane na Koroško. Akademiki in srednješolci brez razlike svetovnega naziranja iz Kranja.

— Občni zbor društva slovenskih živinozdravnikov se vrši dne 18. januarja t. l. ob 7. uri zvečer v Prešernovi sobi pri »Novem svetu«.

— Kopališče Rogaska Slatina. Zaradi ureditve kopaliških razmer pride komisija Narodne vlade v Ljubljani v torek, dne 14. t. m., v Rogasko Slatino. Vse prizadete stranke se vabijo, da pri komisiji podajo osebno svoje želje in pojasnila.

— Lahak posel z dobrim zaslužkom se nudi spretnim, podjetnim fantom in možem. Vpraša naj se pisмено ali ustmeno ob delavnikih v uredništvu »Slovenca«, III. nadstropje.

— Natečaj. Na državnih srednjih šolah in učiteljskih v območju Narodne vlade SHS, oddelek za uk in bogočastje, v Ljubljani, so izpraznjene sledeče učiteljske službe: 1. Na I. državni gimnaziji v Ljubljani služba stalnega učitelja za zgodovino in zemljepis kot glavni predmet; za slovenščino kot glavni, klasično filologijo kot postranski predmet; prednost imajo prosilci, ki dokažejo usposobljenost iz srbohrvatskega jezika; 2. Službi stalnih učiteljev za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet; služba stalnega učitelja za nemščino kot glavni predmet, latinščino in grščino kot postranska predmeta; služba telovadnega učitelja z dohodki X. činovnega razreda. — 2. Na državni realni gimnaziji v Ljubljani služba stalnega učitelja za slovenščino kot glavni, klasično filologijo kot postranski predmet; prednost imajo prosilci, ki dokažejo usposobljenost iz srbohrvatskega jezika; za italijansko in latinščino kot glavna predmeta; 2. službi za prirodoznanje kot glavni predmet, matematiko in fiziko kot postranska predmeta. — 3. Na državni gimnaziji v Celju služba stalnega učitelja za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet. — 4. Na državni gimnaziji v Mariboru služba stalnega učitelja za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet. — 5. Na državni gimnaziji v Kranju 2 službi stalnih učiteljev za zemljepis in zgodovino. — 6. Na državni gimnaziji v Novem mestu služba stalnega učitelja za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet. — 7. Na državni realni v Ljubljani služba stalnega učitelja za verouk; služba stalnega učitelja za zemljepis in zgodovino; prednost imajo prosilci, ki so izpraznili iz slovenščine kot postranskega predmeta; služba stalnega učitelja za slovenščino in francoščino, ali slovenščino in nemščino ali slovenščino in italijansko kot glavna predmeta; služba stalnega učitelja za italijansko in nemščino, ali italijansko in slovenščino kot glavna predmeta; služba stalnega učitelja za matematiko in fiziko kot glavna predmeta; služba stalnega učitelja za matematiko in opisno geometrijo, služba stalnega učitelja za prirodoznanje kot glavni predmet, matematiko in fiziko kot postranska predmeta; služba stalnega učitelja za kemijo kot glavni, prirodoznanje in fiziko kot postranska predmeta. — 8. Na državni učiteljski v Ljubljani: služba stalnega glavnega učitelja za slovenščino in nemščino kot glavna predmeta; prednost imajo prosilci, ki so usposobljeni iz srbohrvatskega jezika; služba stalnega učitelja za zgodovino in zemljepis; prednost imajo prosilci, ki so izpraznili iz pedagogike; služba vadiškega učitelja; prednost imajo prosilci z izpitom za meščanske šole. — Vsi prosilci morajo biti izpraznili iz slovenščine kot učnega jezika. — Prošnje opremljene s predpisanimi prilogami naj vložijo prosilci predpisanim potom pri Višjem šolskem svetu v Ljubljani najkasneje do 31. januarja 1919. Na kasneje došla prošnja se ne bo oziralo. — Vsi stalni učitelji, ki so nameščeni v snislu § 62. službene pragmatike za državno učiteljsko višje Avstrije z dne 28. julija 1917, se pozivljajo, da prošnjo za razpisano službo, da se jim kenočno določi službeno mesto. — Predsednik višjega šolskega sveta: Sušnik s. r.

— Organisti in cerkveniki se opozarjajo na pošten postranski zaslužek. Pojasnila daje uredništvo »Slovenca«.

— Uradni list Narodne vlade SHS v Ljubljani. — Izšli sta 32. in 33. številka.

— Za »Narodni davek« je zbral in dopisal krajevni odbor »Nar. V.« v Gorjah znesek 4508 K 67 vin., ki smo jih odposlali na pristojno mesto.

— Zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani ima še malo množino stekla na zalogi in se vabijo direktni uporabniki obrtniki, kakor steklarji, mizarji z dežele, da prigrasijo svoje potrebščine Zavodu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22, najkasneje do 15. januarja t. l., ker se na poznejše priglasbe ne bo moglo ozirati. Po zaključku priglasov se bo steklo takoj razdelilo.

— Delavci in delavke, ki so spretni, si lahko postrani zaslužijo z lahkim delom. Pojasnila daje uredništvo »Slovenca«.

— Gojenci moškega učiteljskega goriškega, ki ne obiskujejo nikakega učnega zavoda, naj se zberejo v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 5. uri popoldne v restavraciji »Novi svet«.

— Uslužbencem bivše avstro-ogrške armade. Nemški listi so prinesli sledeče naznanilo: Državni urad za vojaške zadeve na Dunaju je odredil, da imajo prigrasiti uslužbenci bivše avstro-ogrške armade (častniki, moštvo, civilni uradniki, moške in ženske pomožne moči itd.) vse zahteve za odškodnino radi izgub na opremi itd., ki so jih utrpeli med vojno, pri likvidiranjem vojnem ministertvu (ministertvo za domobranstvo). Vsled tega naj vpošljejo pripadniki c. in kr. skupne vojske tozadavne vloge likvid. vojnemu ministertvu a oni bivšega c. kr. domobranstva likvid. ministertvo za domobranstvo na Dunaju.

— Zenske pomožne moči bivše avstro-ogrške vojske. Zenske pomožne moči, ki so bile uslužbene pri poveljstvih bivše avstro-ogrške armade in so ostale po razpustu armade brez službe, so mnjenja, da jim pristojajo prejemki za mesec oktober in november l. 1918. Poverjenik za narodno brambo je odredil z naredbo od dne 30. novembra 1918 (štev. 164 v »Uradnem listu« št. 16), da je izplačati enomesečne pristojbine le onim, ki vsled prevrata niso dobile koncem oktobra ali začetkom novembra nikakih prejemkov. Te naredbe poverjenika za narodno brambo

ni smatrati kot ugoditev določbam pogodbe, ki jo je sklenila ženska pomožna moč s prejšnjo vojaško upravo glede roka odpovedi, marveč je to milostni čin, s katerim naj bo pomagano onim pomožnim ženskim močem, ki so ostale naenkrat brez kruha. Z razpustom armade je končalo tudi pogojeno službeno razmerje. Pomagati se je hotelo torej le onim, ki niso dobile ob razpustu bivše armade nikakih prejemkov in so izstopile iz službe popolnoma brez sredstev. Pri tem je pa popolnoma vseeno, ali so bile te okoli 1. novembra 1918 prejele pristojbine izplačane za oktober ali november. Ako je katera mnenja, da ima vsled svoje službe v bivši avstro-ogrski armadi še kakšne terjatve, naj se obrne na likvidirajoče vojno ministrstvo na Dunaju, ki še posluje.

Ljubljanske novice.

Ij Elizabetna konferenca v mestni župniji sv. Jakoba je imela v letu 1918. dohodkov 5307 K 86 vin. in izdatkov 4859 K 90 vin. Razven denarnih podpor je razdelila med reveže in vagon premoga in 75 kg masti. Bog stoterno poplačaj vsem dobrotnikom, zlasti pa nad vse požrtvovalnim delavnim članicam konference.

Ij Francosko-slovenska organizacija sklene listo vpisanih v nedeljo, dne 12. t. m. opoldne. Seje po poteku tega časa se bo odgovorilo vsem na dole sprejete dopise. Pouk v francoskem jeziku se prične brskone v približno treh tednih. Na zahtevo se ustanove posebni tečaji za mladino in odrasle. Priprave sprejema ustno ali pismeno g. prof. L. Meurville, soba šte. 5, Narodni dom, Ljubljani.

Ij Zasebno uradništvo je na svoji sestanku dne 7. t. m. sklenilo naslednje resolucije: Zasebni uradniki in uradnice, zbrani na sestanku v Narodnem domu dne 7. januarja t. l., pozivljajo Narodno vlado SHS v Ljubljani, da namudoma in z vsemi sredstvi ukrene, da se česa živlom in življenjskim potrebščinam takoj zniža, da se uvede za vse predmete, ki služijo vsakdanjemu življenju, maksimalne cene, ki se naj od časa do časa znižujejo, da se doseže čimprej odprte meje zlasti proti Hrvaški, da se prepove in zabrani vsak izvoz živil, obleke in blaga, dokler in v kolikor ni zadoščeno domačim potrebam, in da se izvozno blago zamerjuje za uvozno blago. Zasebni uradniki in uradnice pozivljajo pa tudi vse politične stranke in njih organizacije, ki temelje na demokratičnem programu, da tudi one zastavijo vse svoje sile od svoje strani, da se doseže čimprej znižanje cen. Narodna vlada SHS v Ljubljani se opozarja, da je za državo in narod uradništvo vsake vrste enako važen in enako potreben faktor, kakor so potrebni in važni vsi drugi sloji, vsled česar ne gre torej, da bi se drugi sloji čutili v njihovih interesih na škodo uradništva kot delavstva. Zasebno uradništvo v Ljubljani povdarja, da je bilo ves čas vojne izključeno od mnogih ugodnosti, ki so jih uživale poleg oficijelnih ugodnosti v upraviteljskem oziru nekatere uradniške vrste in skupine, in to tudi še sedaj, vsled česar zasebno uradništvo novo Narodno vlado SHS v Ljubljani prosi, da poskrbi za to, da se ne bodo delale med uradniškimi vrstami glede prehrane in oblačila kakor glede podpiranja sploh nobene razlike.

Ij Brezposelnim fantom in možem, kakor tudi delavcem in delavkam je dana prilika lahkega in dobrega zaslužka. Poslanila daje uradništvo »Slovenca«.

Ij Umrla je v visoki starosti 83 let gospa Franciska Gartner, mati soproge lekarnarja Trnkoczyja, skotista Mestne hranilnice S. Gartnerja in mestnega učitelja Fr. Gartnerja. Kljub visoki starosti je bila navdušena narodnjakinja in se je večkrat izrazila, da se šteje srečno, da je doživela osvobodeno Jugoslavijo. Bleg ji spomin!

Ij Člani »Zveze ščitnikov« se opozarjajo na sestanek, ki se vrši v nedeljo dne 12. jan. ob 3. uri popoldne pri »Novem svetu«. Prešernova soba. Člani, katerim se je godila kaka krivica za časa vojnih let od strani zavodov, naj zbere vse potrebne gradivo, da ga izročijo odboru podružnice v svrhu nadaljnjih korakov.

Ij Dotični gospod, ki je sredi decembra vzel pri biagajni v kavarni Union ročni kovčeg s knjigami, naj ga takoj vrne. Oseba storilca je znana, zato je v njegovem lastnem interesu, da se odzove pozivu in se izogne sodniškemu postopanju.

Vestnik S. K. S. Z.

* Zveza Orlov, Organizatorični in tehnični tečaj se vrši neizpremenjen po že objavljenem sporedu v dnevih od 12. do 19. jan. 1919. Občni zbor je pa preložen na poznejši čas, ker je večina članov predsedstva vstopila v prostovoljno legijo, ki odide te dni na koroško bojišče, poleg tega je veliko krajev Notranjske in Goriške zasedenih po Italijanih in nimamo stika z ondotnimi odseki.

* Vaditeljski zbor Zveze Orlov ima v nedeljo dne 12. januarja ob 10. popoldne v Katoški tiskarni, III. nadstropje (v svoji pisarni), sejo, h kateri se vabijo vsi vaditelji in načel-

niki ljubljanske okolice. Na sporedu je »Vaditeljski tečaj«, ki se vrši prihodnji teden v Ljudskem domu.

* Z Jesenic, Katol. del. društvo ima v nedeljo, dne 12. januarja, svoj redni občni zbor ob 7. uri zvečer. Na sporedu je tudi govor tajnika S. K. S. Z. g. Komlanca, Udeležite se ga vsi polnoštevilno!

* Šišensko prosvetno društvo v Ljubljani. V nedeljo, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih otroškega zavetišča poleg državnega kolodvora 2. redno predavanje. »Domovina Slovencev, Srbov in Hrvatov« je naslov predavanja. Predava g. prof. dr. V. Šarabon.

* Slike Valentina Vodnika ima v zalogi Osrednja pisarna Krščanske socialne zveze v Ljubljani. Njih število je prav majhno. Izvod stane 2 kroni.

Prosveta.

pr Iz gledališke pisarne. Danes popoldne ob pol 3. uri komedija »Lehkomišna sestra« izven abonementa. — Zvečer ostane gledališče zaprto. — V soboto, 11. t. m. popoldne ob pol 3. uri prvič v letošnji sezoni Čajkovskega opera »Jevgenij Onjegin« za abonement »A«. — V nedeljo 12. t. m. popoldne ob pol 3. uri »Cornevilski zvonovi« izven abonementa. — Zvečer ob pol 8. uri komedija »Lehkomišna sestra« za abonement »C«. — V ponedeljek, 13. t. m. ob pol 8. uri zvečer Čajkovskega opera »Onjegin« za abonement »B«.

pr Slovenska Matica. Knjigi, ki izideta za leto 1918, bosta v kratkem dotiskani. Matica ju prične razpošiljati svojim članom tekom februarja meseca. Opozarjamo vse, ki reflektirajo nanje in se še niso priglasiili kot člani, naj to čimprej stori. Članarina znaša 8 K. — V zalogi je še tudi nekaj knjig lanske izdaje. To je povest Zofke Kvedrove Demetrovičeve »Njeno življenje« in zgodba E. Kristana »Pertinčarjevo pomlajenje«. Knjigi sta obinstvu na razpolago po 4 K v pisarni Slovenske Matice, Kongresni trg 7/1.

Razpis častnih nagrad.

»Slovenska Matica« v Ljubljani opozarja gospe pisateljice in znanstvenike, da je razpisala meseca julija 1918 pet častnih nagrad, in sicer:

3000 K za pripovedni spis, ki mora biti po vsebini in obliki dovršeno in vseskozi umetniško delo. Obsega naj najmanj 10 tiskanih pol.

3000 K za izvirno, vsem zahtevam dramske umetnosti ustrezajočo dramo, ki izpolni v gledališču en večer.

3000 K za najboljšo izvirno znanstveno delo, ki poglobi in razširi spoznanje našega naroda, bodisi njegove zgodovine, jezika, narodopisja, literature, umetnosti, geologije, favne, flore itd. Delo naj obsega najmanj 10 tiskanih pol in bodi zamišljeno kot samostojna knjiga.

1500 K za manjšo izvirno delo znanstvene vsebine iz katerekoli stroke človeškega znanja, obsegaajo najmanj 5 tiskanih pol. Prednost imajo spisi, ki se pečajo s kulturno važnimi, splošno zanimivimi znanstvenimi problemi.

1500 K za poljudno znanstven spis iz katerekoli stroke človeškega znanja. Spis naj obsega najmanj 10 tiskanih pol ter naj pregledno in v zanimivi obliki obdela širše, vsebinsko zaokroženo, znanstveno polje, ki sodi v okvir splošne izobrazbe modernega človeka. Delo izide kot samostojna knjiga in naj je po možnosti opremljena z ilustracijami.

Ce »Matica« ne prejme priporočnega spisa ali drame, ki bi ustrezala navedenim pogojem, dobi pa popolnoma zadovoljujoč krajši pripovedni spis, prvovrstno enodejanko ali dvodejanko, bo nagradila tako delo s sorazmerno manjšo nagrado. Celotno nagrado pa prizna avtorju, ki pošlje popolnoma ustrezajočo gradivo za en gledski večer, na primer tri enodejanke ali eno dvodejanko in eno enodejanko.

»Matica« utegne prejeti tudi rokopise, ki bi kot konkurenčna dela ne prišli v poštev, ki bi bili pa sicer sprejemljivi in vredni objave. Take spise bo »Matica« sprejela in nagradila z običajnimi honorarji.

Pisatelji prejmejo za častno nagradene konkurenčne spise tudi običajne honorarje. Svoje spise naj opremijo z gesli ali psevdonomi. Te psevdonime oziroma gesla naj napišejo na zaprte kuverte. V zaprtih kuvertah naj bodo njihova prava imena.

Rok za vlaganje rokopisov poteče s koncem leta 1920.

Narodna vlada.

Iz 41. seje Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 3. januarja 1919.

Narodna vlada je razpravljala obširno o vprašanju Koroške; v debati so naglašali posamezni poverjeniki, da je Narodna vlada glede Koroške storila vse, kar je bilo v njeni moči z ozirom na tedanji mednarodni položaj.

Zadnje dni so se pripetili v Ljubljani obžalovanja vredni izgredi, ker so neodgovorni elementi odstranili, oziroma poškodovali več spomenikov, trgali v kavarni gostom nemške časnike iz rok in jih sežigali. Ker nam tako počenjanje dela sramoto pred vsem kulturnim svetom, je naročila Narodna vlada policiji, naj brezobzirno aretirata take ljudi, ki bi poizkušali kaj podobnega, in postopa proti njim po zakonitih določbah. Casopisom se odpošlje takoj soglasni sklep, da obsoja Narodna vlada nastroje take nekulture čine in da bo postopala zoper vsak poizkus ponavljanja z najstrožimi sredstvi. Vse razsodno občinstvo, se naproša, da jo pri tem podpira.

Glede odslovitve tujerodnih uradnikov pojasnjuje Narodna vlada, da je tozadevni sklep izdala Nemška Avstrija, ki je odslovila vse tujerodne uradnike, da pa je vsakemu odslovljenemu uradniku dovoljeno, prositi za zopetni sprejem v službo države SHS. Prošnje se bodo po možnosti upoštevale, ako proti posamezni-

kom ni tehtnih pomislekov. S tem se doseže tudi enakomerno postopanje v vsej Jugoslaviji, ker zavzemajo zlasti Srbi v podobnih slučajih zelo koncilijantno stališče. Posebne važnosti pa je pri tem, da nam občutno primanjkuje domačega uradništva, zlasti za Koroško in druge obsejne pokrajine.

Odobri se naredba poverjeništa za finance o pobiranju dosedanjih deželnih naklad in davčin, naredba poverjeništa za finance in notranje zadeve o žigosanju in štetju bankovcev avstro-ogrskega izvora in dogovor konzularnega agenta dr. Defranceschija z vlado Nemške Avstrije glede reciproknega izplačevanja plač odslovljenim in vpokojenim državnim uslužbencem.

Za okras uradnih prostorov poverjenikov se je kupilo osem slik umetnikov Jakopiča, Jame, Klemenčiča, Križmna, Sternena in Vavpotiča ter en kip Dolinarjev za skupno vsoto 10.550 K.

Ob priliki mirovnihih pogajanj se vrši v Parizu mednarodna umetniška razstava, ki se je udeležijo tudi slovenski umetniki. Za pokritje preveznih stroškov je dovolila Narodna vlada 2000 kron podpore.

Iz 42. seje

Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 7. januarja 1919.

V seji se je zglasila deputacija beguncev s Koroškega pod vodstvom prof. Potočnika; deputacije so se udeležili vikar Smodej, župnika Ražun in Lasser, nadučitelj Aichholzer, župan Kobentar, industrijec Tavčar i. dr. Deputacija je opisala obširno razvoj dogodkov na Koroškem od poloma Avstrije do najzadnjih dni. Člani Narodne vlade so poročali o vseh korakih, ki so se storili v tej smeri, da se zasede slovenski del Koroške s Celovcem in Beljakom, in o vzrokih, da se to do sedaj ni storilo. Deputacija je odšla s prepričanjem, da stori Narodna vlada vse, kar je v njeni moči, da se čimprej ugodno reši koroško vprašanje.

Narodna vlada je sklenila, razložiti razmere na Koroškem ponovno v obširni brzojavki skupni vladi v Belgradu in jo naprositi, naj izposluje nemudoma pri vrhovnem povelstvu ententinih čet v Solunu, da se določi demarkacijska črta na naši severni meji.

Deželna vlada v Celovcu je poslala oholo brzojavko, v kateri z ozirom na protest Narodne vlade glede aretacije koroškega Slovence Trušarja odreka Jugoslaviji vsako oravico, vmešavati se v koroške razmere. Brzojavka se je odposlala vladi Nemške Avstrije na Dunaju, da se izjavi, ali odobrava stališče deželne vlade na Koroškem.

Važne uradne poštne pošiljkatve se bodo pošiljale odšlej v Belgrad potom vojaške kurirske službe Ljubljana — Zagreb — Belgrad. Kurirska pošta se zbira pri ravnateljstvu pomožnih uradov v palači Narodne vlade.

Štaterska deželna vlada protestira proti temu, da so jugoslovanske čete zasedle Cmurek ob progi Radgona—Sniefeld. Narodna vlada pojasni, da ima vojaštvo v Cmureku samo nalogo, varovati imenovano železniško progo.

V smislu sklepa skupne vlade v Belgradu se razpuste narodni sveti, v kolikor so izvršili svojo nalogo in niso več potrebni. Ker imajo nekateri narodni sveti premečenje, se ustanovi posebna komisija za likvidacijo narodnih svetov. Komisija je podrejena Prehodno-gospodarskemu uradu in obstoji iz predsednika, ki ga imenuje poverjenišvo za javna dela, in po enega zastopnika poverjeništa za finance in notranje zadeve.

Pri višjem deželnem sodišču kot upravne sodišču v Ljubljani se ustanovi pet mest svetnikov v VI. činovnem razredu.

Vložila sta se predloga, da se zaradi pomanjkanja uradnikov do preklica začasno opusti enoletna pripravljalna doba pri političnih uradnikih in da se zviša ad-jutum praktikantom in avskultantom ter temu primerno uredijo tudi prejemki sup-lentov. Predloga se odstopita komisiji za ureditev uradniškega vprašanja, da se za-vede uredi enotno za vse uradništvo.

Odobri se naredba celokupne vlade, s katero se izdajajo novi predpisi o odškodninah za vojne dajatve, istotako naredba celokupne vlade o izpremembi v organizaciji sodišč in naredba poverjeniš-tva za finance o uvozu bankovcev.

Izvrši se več imenovanj v finančni in sodni službi.

× × ×

O Ponovni poziv poverjeništa za trgovino in industrijo. Ker kljub tozadevnemu pozivu podpisano poverjenišvo še vedno pogreša poročilo mnogih industrijskih in drugih podjetij o obratnih potrebščinah, se vnovič pozivljajo vsa industrijska in druga podjetja, da prijavijo najkasneje do 20. januarja 1919 svoje potrebe na raznih surovinah in drugih potrebščinah, y kolikor so le te nabavljali iz sedanjega inozemstva. Nagovor ni samo približno množino, ampak točne podatke o mesečni potrebi za obratovanje potrebnih

surovin, nadalje zlasti bencina, raznih vrst strojnega in gonilnega olja, premoga itd. — V kolikor so posamezna podjetja še javila svojo mesečno potrebo v smislu gorenjega poziva, odpade potreba ponovne predložitve, ker se bodo uvaževale dosedanje prijave. — Pri tem se podjetja končno še posebno opozarjajo, da se bo pri morebitni razdelitvi izposredovanega blaga moglo upoštevati le ona podjetja, ki so svojo potrebo pravočasno javila, da se pa interesov takih podjetij, ki niso predložila seznamov, ne bo moglo upoštevati — V Ljubljani, dne 8. januarja 1919. — Dr. Triller s. u.

Aprovizacija.

a Cena sladkorja. Kilogram sladkorja stane do preklica v trgovinah 3 K 20 vin.

a Krompir na rdeče izkaznice A. Stranke z izkaznicami ubožne akcije, zaznamovanimi s črko A, dobe krompir v soboto, dne 11. t. m. pri Mühleisnu po naslednjem redu: od 8. do 9. ure šte. 1 do 90, od 9. do 10. ure šte. 91 do 180, od 10. do 11. ure šte. 181 do 270, popoldne od 2. do 3. ure šte. 271 do 360, od 3. do 4. ure šte. 361 do 450, od 4. do 5. ure šte. 451 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krom-pirja, ki stane 30 vin.

a Civilni državni vpokojenci in njih vdove in sirote naj se zglase v ponedeljek, torek in sredo, 13, 14 in 15. t. m., popoldne ob 1. do 6. ure v Gradišču št. 8. I. stopnice v podpri-tišču (zadaj za gledališčem). Na vrsto pridejo v ponedeljek stranke od A do J, v torek od K do P in v sredo ostale. Da ne bo nepotrebne-ga navala in stanja naj se drži strogo abe-cednega reda. Na zamudnike se ne bo moglo ozirati.

a Aprovizacija južne železnice. Konsu-menti, kateri se niso prišli po prvo razdelitev moke, naj pridejo takoj, jutri 11. t. m. je zad-nji dan, ker pozneje je sploh ne dobijo. V po-nedeljek se prične zopet druga delitev moke.

Poslano.

Iz Mokronoga. Tudi pri nas ni vedno jasno nebo, in prepogosto se zbirajo črni ob-laki nad goro. Nadučitelj Pirnat je kaj občutno stopil župniku Bukowitzu na prste, zato pa strašno maščevanje po stari taktiki — a ne bo držalo. Svetujem pa: resnica je dragocena stvar; drugače bo jo! In voz bo dirjal še s silovitejšo naglico navzdol.

Ivan Pirnat.

Kdo ve kaj? Dne 30. marca 1916 je umrl v Združenih državah severnoame-riških, v Brezovico na Kranjckem (neznano v katero) pristojni, Franc Penza, sin Jane-za in Neže Kucevar, ki je bil v prid svoji hčeri Angeli Penza zavarovan pri društvu »Catholic Order of Foresters« za 1000 do-larjev. Angele Penza, ki je po gorenjih po-datkih o njej domnevati, da je domača dr-žavlanka, dosedaj ni bilo moč izslediti. Brez vsakega dvoma gre za popačena ime-na Franceta Penca in Neže Penca, rojene Kočevar. Vsakdo, ki ve kaj o teh osebah, bodisi tudi zgolj dejstvo, da eksistira in kje bivajo, blagovoli to naznaniti naj-nemu sodišču SHS v Ljubljani, od-

Kdo od vračajočih se ujetnikov je o Petru Okretič, 5. dom. pp. kateri se je 15. maja 1918 nahajal še v Timenu v Sibiriji, blagovoli naj sporočiti proti nagradi pri A. Trampuž, Bohoričeva ulica 16.

Našla se je črna ženska torbica, v nji denarnica s precejšnjo vsoto in ženska ura z verižico. Dobi se: Perko, Pred škofijo 16 III.

Najdena je bila 20. m. m. črna denarnica z nekaj denarja. Dobi se pri Janku Benediktu Dunajska cesta 38, I.

Pozabil je neki gospod v mestnem popi sovalnem uradu, ko je prišel potrditi podporna, polo, še dobro ohranjeno rokavico, katero dot nazaj istotam.

Naša nad vse ljubljena, dobra, pridna, edina hčerka, vnukinja. nečakinja

Mimi

nas je zapustila dne 6. janu- arja 1919. Previdena s svetimi zakramenti za umirajoče se je po kratki, zelo mučni špan- ski bolezni preselila v sre- nejšo domovino v najlepšem cvetu osemnajstih let.

Zahvala.

Srčno se zahvaljujem vsem za ob tej žalostni priliki iz- kazano sočutje in tolažbo, kakor tudi vsem, ki so našo ljubljeno v tako obilnem šte- vilu prihajali kropit in jo spremili k večnemu počitku. Posebna zahvala bodi izreče- na leškovskim fantom, ki so ji tako lepo okrasili zadnjo posteljo v domači hiši in nam sploh v vsem tako ljubezno pomagali.

Leskovec pri Krškem, Radna pri Sevnici, 9. januarja 1919.

Globoko žalujoči rodbini: Strgar in Volavšek.

Trgovina že vpeljana, najraje meša- na ali špecerijske stroke, se želi prevzeti s prometom: Tr- govce 206 — na upravo tega lista.

V no napreda po ugodni ceni vsled prevelikega, event tudi s sodi, Iz- borni lastni pridelek Libenški goric. Naslov: F. Tomšič, Videm ob Savi. (191)

Cvika

izve pri

Na stanovan e in hrano

se sprejme

Kava

tega lista pod št. 205.

izvrstnega, kakih 30 hl, let- nika 1917, se proda. Kje, se upravi tega lista pod št. 207.

se sprejme gospodčina v Komenskega ul. 36, Ljubljana. (198)

zrnata, se zamenja 1 kg za 3 kg sladkorja. Naslov pri upravi tega lista pod št. 205.

se proda; polize se v pisarni »Balkan« na Dunajski cesti 33.

lepo delo, se proda za 600 K. Ogleda se »kaplanci« pri Sv. Jakobu, Ljubljana.

la klej (1 m) za m'zarje v vrečah po približno 60 kg ponuja tvrdka M. Pippan, r. z. z o. z. v Mariboru, Grajska ulica št. 8

se proda; polize se v pisarni »Balkan« na Dunajski cesti 33.

lepo delo, se proda za 600 K. Ogleda se »kaplanci« pri Sv. Jakobu, Ljubljana.

se proda; polize se v pisarni »Balkan« na Dunajski cesti 33.

lepo delo, se proda za 600 K. Ogleda se »kaplanci« pri Sv. Jakobu, Ljubljana.

Resna ženina ponudba. Trgovsko izobražen mladenci, 30 let star, vojaštine popolno- ma prost, se želi seznaniti z gospodnico ali mlado vdovo brez otrok, ki bi imela posestvo ali trgovino, gotovina postran- ska stvar. Lo-ane ponudba s sliko, koja se vrne, karzoti pod šifro »Cvateča po- mlad« pošte red: Zdele p. Vidmu, štajersko.

Trgovsko izobražen mladenci, 30 let star, vojaštine popolno- ma prost, se želi seznaniti z gospodnico ali mlado vdovo brez otrok, ki bi imela posestvo ali trgovino, gotovina postran- ska stvar. Lo-ane ponudba s sliko, koja se vrne, karzoti pod šifro »Cvateča po- mlad« pošte red: Zdele p. Vidmu, štajersko.

Trgovsko izobražen mladenci, 30 let star, vojaštine popolno- ma prost, se želi seznaniti z gospodnico ali mlado vdovo brez otrok, ki bi imela posestvo ali trgovino, gotovina postran- ska stvar. Lo-ane ponudba s sliko, koja se vrne, karzoti pod šifro »Cvateča po- mlad« pošte red: Zdele p. Vidmu, štajersko.

Trgovsko izobražen mladenci, 30 let star, vojaštine popolno- ma prost, se želi seznaniti z gospodnico ali mlado vdovo brez otrok, ki bi imela posestvo ali trgovino, gotovina postran- ska stvar. Lo-ane ponudba s sliko, koja se vrne, karzoti pod šifro »Cvateča po- mlad« pošte red: Zdele p. Vidmu, štajersko.

Trgovsko izobražen mladenci, 30 let star, vojaštine popolno- ma prost, se želi seznaniti z gospodnico ali mlado vdovo brez otrok, ki bi imela posestvo ali trgovino, gotovina postran- ska stvar. Lo-ane ponudba s sliko, koja se vrne, karzoti pod šifro »Cvateča po- mlad« pošte red: Zdele p. Vidmu, štajersko.

Moška obleka, dobro ohranjena in napredaj, več perila, je napredaj. Naslov prodajalca pove uprava „Slovenca“ pod št. 209.

Napredaj je nov eleganten frak, podložen s svilo, dalje bela obleka in nekaj čipk v Hrenovi ulici 11./I.

Služkinja, zmožna voditi samostojno gospodinjstvo pri 2 osebah na deželi se sprejme. Ponudbe z navedbo starosti in dosedanjega službovanja na upravo „Slovenca“ pod »Služkinja«.

Ruminski denar, izdan od nemške K. L. Ulica stare pravde 6, zadnje nadstropje od 4.—6. popoldne. 212

Kmečko dekle, zmožna samo slovenske, države, kupujem. K. L. Ulica stare pravde 6, zadnje nadstropje od 4.—6. popoldne. 212

Praščiki na prodaj, štirje, po osem tednov stari. Več se poiže v Mostah 73 pri Ljubljani. [201]

Klavir, kratak, citre in površnik na prodaj, istotam se kupi sedlo. Naslov pri upravi „Slovenca“ pod 202.

Več mlinarjev in blavec h konjem se sprejmejo takoj v trajno delo v valjenju mlina. Feliks Toman, jna. Domžale.

Hiša v Ljubljani se kupi. Naslov kupca pove upravnistvo tega lista pod št. 173.

Laščino poučuje učiteljica. Več se poiže pri H. Kislinger na Rimeki cesti št. 7, pritličje, stan. 3, od 11. do 2. ure. 175

Kupi se Toussaint - Langenscheidtov poln, nov ali že rabljen angleški kurz. — Naslov kupca pove uprava „Slovenca“ pod št. 177.

Soba se išče, če le mogoče s hrano, za 1 ali 2 poštni aspirantini. Ponudbe pod poštni predal 165, Ljubljana

Delovodja. Mož, oženjen, srednje starosti, rasti, z malo družino, večletni delovodja v večjih tovarnah v tujini, išče službo delovodje v kaki papirni tovarni v Jugoslaviji; gre tudi za paznika v kako drugo tovarno ali kot pisarniški pomočnik najraje v Ljubljani ali ljubljanski okolici. Službo nastopi takoj ali tudi pozneje. Ponudbe na upravnistvo „Slovenca“ pod šifro „Domovina F. K. 160“. 159

Mlajši dijak se sprejme na hrano in stanovanje. Naslov se poiže pri upravi „Slovenca“ pod št. 176.

Sivilja se sprejme na dom za navadna dela. Naslov: Anton. Juvan, Zelena jama št. 100.

Oglje večjo množino prodaja trdka A. KUSLAN, Karlovska cesta 15, v Ljubljani. — Dalje se odda tudi večjo množino vermet-vina sladkega.

Salonska obleka in zimska suknja se poceni prodaja. Poiže se P. Škerbič, Ljubljana, Hradskega vas št. 48. 137

Vino pokvarjeno, motno, in sploh vsako vinsko bolezen odpravi P. Škerbič, Ljubljana, Hradskega vas 48. — Prosi se poslati vzorce

Administracija his v Ljubljani sprejme P. Škerbič v Ljubljani, Hradskega vas 48. Na zahtevo se položi varščina. (139).

Silvalne stroje, igle za stroje in fino strojno, nožje, prazne vreče, lan-dauer, okoli tri vagone hrastovih, orehovitih in jesenovih plohov prodaja L. Rebolj v Kranju.

Kupi se hiša pripravna za trgovino na prometnem kraju v Ljubljani. Cenjene ponudbe pod „Trgovina 1000“ na upravnistvo Slovenca.

Kopnjeni prave suhe gobe! Prodajam kremo za čevlje v kovinastih dozah 1/2 doze po K 15.—. Cele doze po K 28.—, tuc, mast za čevlje, čevlje z lesenimi in usnatimi podplatmi, sirkove in žimnate krtače, toaletno milo, kolomaz, trzne torbice, lesene in porcelanaste pipe, pralni prašek itd. po najnižjih cenah. Izvrstno lanske vino, borovničar, slivovko, tropinjevec, čajni rum, kavni in čajni nadomestek že sladkan. M. RANT, Kranj.

Bonbone vsake vrste po zmernih cenah dobavlja redno trdka FRANK MEDICA, Ljubljana, Tržaška cesta 4. Postrežba solidna. 5446

Pisalni stroj v dobrem stanju, z vidno večjo pisavo kupi tovarna SAMSA & Co v Ljubljani, Metelkova ulica št. 4.

Pisarniško opravilo mize, omare, rognarje nove, kupi tovarna SAMSA & Co v Ljubljani Metelkova ulica št. 4.

Izobražena go-podična, zikov ter gospodinjstva, želi službe. Ponudbe pod Juliette na upravo „Slovenca“.

Trgovina v likvidaciji ima napredaj po zelo znižanih cenah vsakovrstno blago za žensko obleko in za perilo kakor: svilo, žamet, volneno blago, belo in barvano kotenino, parhenti, kiti, pisano platno itd. Stano lepo in trpežno predvno blago. Oddaja se le nad 500 K vrednosti. — Naslov trgovine pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“ pod št. 5393, ako znamka za odgovor.

Dobra kuharica strogo solidna in pogostejša se išče za malo gospodinjstvo pri vdovcu z dvema odraslimi otrokoma. Vsa dela v hiši bi morala sama oskrbovati brez druge pomoči. Mesto bi bilo dobro in stalno. Nastop takoj ali pa 15. febr. Začetna plača 60 K in dobra oskrba. Ponudbe s sliko na ime Pavleko v trgovsko trgovko Zagreb, Zagreb, Nikoličeva ul. 12

Sladkor se zamenja v maslo, prodaja se tudi bela pšenčna moka v mlekarni Poljanska cesta št. 18.

†
Franja Šusteršič roj. Jerman naznanja v svojem ter v imenu svojega sinka Zvonkote vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je umrl njen ljubljenski soprog in oče, gospod

Anton Julij Šusteršič
mag. pharm. in lekarnar
po kratki mučni bolezni dne 29. decembra 1918 previden s tolažili svete vere.

Pogreb dragega pokojnika se vrši dne 31. decembra 1918 ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Križu v Krškem.

Maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi Sv. Križa v Krškem. Krško, 29. decembra 1918.

†
Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je ljubi Bog poklical k Sebi po dolgi težki bolezni našo dobro mater, ženo, sorodnico

Terezijo Berc
Umrla je stara 47 let dne 6. januarja zjutraj. Pogreb je bil dne 8. t. m.

Bodi priporočena v blag spomin.
Na Biedu, 7. januarja 1919.

Žalujoči ostali.
Brez vsakega posebnega obvestila.

†
Ni je več! Moje preljube nadomestilje ženske, oziroma sestre, svakinje in tetke

Jožice Lucin, roj. Bajt
trgovka

V četrtek, dne 9. t. m. ob 1. uri pop. je po daljšem bolehanju, previdna s sv. zakramenti, mirno preminila.

Zadnja pot nadomestilje bo v soboto, dne 11. t. m. ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Ljubljana, dne 10. I. 1919.

Valentin Lucin, soprog.
Paula Sever, roj. Bajt, Marjanca, Krista Lotrič r. Bajt, sestre. Franc, Viktor, Ciril, bratje. — Tončka Bajt roj. Vitačnik, svakinja. Rudolf Sever, Jožef Lotrič, svaka. Marica Sever, Ljubbo in Vladovita Bajt, nečaki in nečakinje.

†
Ni je več! Moje preljube nadomestilje ženske, oziroma sestre, svakinje in tetke

Jožice Lucin, roj. Bajt
trgovka

V četrtek, dne 9. t. m. ob 1. uri pop. je po daljšem bolehanju, previdna s sv. zakramenti, mirno preminila.

Zadnja pot nadomestilje bo v soboto, dne 11. t. m. ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Ljubljana, dne 10. I. 1919.

Valentin Lucin, soprog.
Paula Sever, roj. Bajt, Marjanca, Krista Lotrič r. Bajt, sestre. Franc, Viktor, Ciril, bratje. — Tončka Bajt roj. Vitačnik, svakinja. Rudolf Sever, Jožef Lotrič, svaka. Marica Sever, Ljubbo in Vladovita Bajt, nečaki in nečakinje.

†
Ni je več! Moje preljube nadomestilje ženske, oziroma sestre, svakinje in tetke

Jožice Lucin, roj. Bajt
trgovka

V četrtek, dne 9. t. m. ob 1. uri pop. je po daljšem bolehanju, previdna s sv. zakramenti, mirno preminila.

Zadnja pot nadomestilje bo v soboto, dne 11. t. m. ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Ljubljana, dne 10. I. 1919.

Valentin Lucin, soprog.
Paula Sever, roj. Bajt, Marjanca, Krista Lotrič r. Bajt, sestre. Franc, Viktor, Ciril, bratje. — Tončka Bajt roj. Vitačnik, svakinja. Rudolf Sever, Jožef Lotrič, svaka. Marica Sever, Ljubbo in Vladovita Bajt, nečaki in nečakinje.

†
Ni je več! Moje preljube nadomestilje ženske, oziroma sestre, svakinje in tetke

Jožice Lucin, roj. Bajt
trgovka

V četrtek, dne 9. t. m. ob 1. uri pop. je po daljšem bolehanju, previdna s sv. zakramenti, mirno preminila.

Zadnja pot nadomestilje bo v soboto, dne 11. t. m. ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Ljubljana, dne 10. I. 1919.

50 kron nagrade onemu, ki mi pokaže v mestu ali v okolici ljubljanske za mizarstvo delavnico, če mogoče za takoj. Ponudbe pod K. R. na upravo „Slovenca“.

Kdo ve, kje bi se nahajal sedaj moj kje, mož TOMAZ KLEC, ki se je z domob. polkom 27. sept. 8. dne 24. sept. 1914 odpeljal iz ljubljanske v Galicijo. Zadnje sporočilo je došlo od njega 20. okt. 1914. Vsako obvestilo se prosi proti nagradi na naslov Kati Klec v Kranju št. 25.

†
Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je ljubi Bog poklical k Sebi po dolgi težki bolezni našo dobro mater, ženo, sorodnico

Antona Julija Šusteršič
mag. pharm. in lekarnarja
izrekam vsem svojo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno pase zahvaljujem gospodu višjemu okrajnemu zdravniku dr. Gallaschu za njegovo požrtvovalnost v bolezni nepozabnega pokojnika ter vsem, ki so ga počastili od njegovi zadnji poti.

Krško, 31. decembra 1918.

†
Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je ljubi Bog poklical k Sebi po dolgi težki bolezni našo dobro mater, ženo, sorodnico

Terezijo Berc
Umrla je stara 47 let dne 6. januarja zjutraj. Pogreb je bil dne 8. t. m.

Bodi priporočena v blag spomin.
Na Biedu, 7. januarja 1919.

Žalujoči ostali.
Brez vsakega posebnega obvestila.

†
Ni je več! Moje preljube nadomestilje ženske, oziroma sestre, svakinje in tetke

Jožice Lucin, roj. Bajt
trgovka

V četrtek, dne 9. t. m. ob 1. uri pop. je po daljšem bolehanju, previdna s sv. zakramenti, mirno preminila.

Zadnja pot nadomestilje bo v soboto, dne 11. t. m. ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Ljubljana, dne 10. I. 1919.

Valentin Lucin, soprog.
Paula Sever, roj. Bajt, Marjanca, Krista Lotrič r. Bajt, sestre. Franc, Viktor, Ciril, bratje. — Tončka Bajt roj. Vitačnik, svakinja. Rudolf Sever, Jožef Lotrič, svaka. Marica Sever, Ljubbo in Vladovita Bajt, nečaki in nečakinje.

†
Ni je več! Moje preljube nadomestilje ženske, oziroma sestre, svakinje in tetke

Jožice Lucin, roj. Bajt
trgovka

V četrtek, dne 9. t. m. ob 1. uri pop. je po daljšem bolehanju, previdna s sv. zakramenti, mirno preminila.

Zadnja pot nadomestilje bo v soboto, dne 11. t. m. ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Ljubljana, dne 10. I. 1919.

Valentin Lucin, soprog.
Paula Sever, roj. Bajt, Marjanca, Krista Lotrič r. Bajt, sestre. Franc, Viktor, Ciril, bratje. — Tončka Bajt roj. Vitačnik, svakinja. Rudolf Sever, Jožef Lotrič, svaka. Marica Sever, Ljubbo in Vladovita Bajt, nečaki in nečakinje.

†
Ni je več! Moje preljube nadomestilje ženske, oziroma sestre, svakinje in tetke

Jožice Lucin, roj. Bajt
trgovka

V četrtek, dne 9. t. m. ob 1. uri pop. je po daljšem bolehanju, previdna s sv. zakramenti, mirno preminila.

Zadnja pot nadomestilje bo v soboto, dne 11. t. m. ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Ljubljana, dne 10. I. 1919.

Valentin Lucin, soprog.
Paula Sever, roj. Bajt, Marjanca, Krista Lotrič r. Bajt, sestre. Franc, Viktor, Ciril, bratje. — Tončka Bajt roj. Vitačnik, svakinja. Rudolf Sever, Jožef Lotrič, svaka. Marica Sever, Ljubbo in Vladovita Bajt, nečaki in nečakinje.

†
Ni je več! Moje preljube nadomestilje ženske, oziroma sestre, svakinje in tetke

Jožice Lucin, roj. Bajt
trgovka

V četrtek, dne 9. t. m. ob 1. uri pop. je po daljšem bolehanju, previdna s sv. zakramenti, mirno preminila.

Zadnja pot nadomestilje bo v soboto, dne 11. t. m. ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Ljubljana, dne 10. I. 1919.

Lovske puške
cal. 16 in cal. 12, so napredaj pri F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6. Ceniki se ne razpošiljajo.

Industrija za razsvetljavo
družba z omeji. zav., Maribor ob Dravi, Gosposka ulica št. 5.

Električne naprave za razsvetljavo za mline, žage in druge naprave. Električni motorji, električni gladilniki, električne žepne svetilke.

Ali imate luč?
Jako dobre karbidne svetilke, ki se prilagajo v petrolejske svetilke, kakor tudi v razne vodne čaše. Komad stane 15 K. Vsako množino karbida razpošilja: Industrija za razsvetljavo dr. z o. z. Maribor ob Dravi, Gosposka ulica 5.

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvorno zakonito zdravilo »Skaborm« mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček 4 K, veliki lonček 6 K, porcija za rodbino 15 K. Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jelsu, Ljubljana, Marijin trg. Pazite na varstveno znamko »Skaborm«!

Zastopnike
za Kranjsko in Koroško išče V. Pelikan in sin, tovarna tehtnice, Praga II., Mariánská ulica 8.

Večja množina karbida
se dobi pri BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železnino v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 17. 5189

Cevilji tovarne
PE KO ZINA & KO.
iz najfinejšev, boks in lak usnja z usnjatimi podplatmi se dobe po dnevnih cenah. Trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplatmi po K 85.— za moške, K 75.— za ženske v zalogi

LJUBLJANA, BREG.

Parketne desčice
dobava in poklada kakor tudi vsa popravila in v to stroko spadajoča dela izvršuje in se priporoča

Jesjo Puh, Ljubljana, Gradaška ulica 22.

KUPI SE trgovina večje obsega, posebno železja, stavbenih ali tehničnih predmetov in pripomočkov vsake vrste, tudi strojna izdelovalnica in prodajalna strojnih delov z vsa opremo in delavnico. Ponudbe na naslov: Advokat Dr. Müller, Celovec.

Mast, salami in suho meso
ter drugo kuhinjsko blago pošilja nad 5 kg J. GIGOVIČ, Nova Gradiška, Slavonija. Denar naprej ali 50% naplačila.

Jehnična pisarna
in prodajo zemljišč,

Valentin Accetto
zapriseženi sodni izvedenec 2780

V LJUBLJANI, TRNOVSKI PRISTAN ŠT. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. — Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Prevzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zjamčena.

Kdor potrebuje po ceni luč
naj takoj naroči po povzetju, dokler je še kaj zaloge, našo karbidno svetilko višeco ali namizno najnovjšega sistema. Cena fino emailirane svetilke znaša K 30.50. — Karbid vedno v zalogi pri K. Čamerlik & Co., Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

LJUDSKA POSOJILNICA
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za franciškansko cerkev, sprejema hranilne vloge vsak delavnik popoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po 3 1/4 %

tako, da dobe le-ti od vsake 100 kron čistih 3 krone 25 vinarjev na leto. »Ljudska posojilnica« sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrušnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1918 nad 40 milijonov kron.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Odda se v Litiji približno 50 oralov obsegaajoče 186

posestvo

v najboljšem stanu z govejo živino, konji, svinjerejo, modernim poljskim orodjem in prostornim stanovanjem na polovico pridelka in prireje. Poštena družina z odraslimi, za kmetijstvo sposobnimi otroci ali sorodniki, ki si boče na ta način ustvariti ugoden položaj in brezskrbno bodočnost, naj se glede natančnejših pojasnil obrne na:

Franc Slanc-a, veleposesnika v Litji.

Svetovnoznani 188

hotel pri Sv. Janezu

ob Bohinjskem jezeru se da za večletno dobo v najem.

Natančneje se izve pri gozdnem oskrbnistvu v Bohinjski Bistrici ali pri gozdarskem oddelku v palači Narodne vlade v Ljubljani, kateremu je poslani ponudbe do 1. marca 1919.

Poverjenistvo za kmetijstvo. Gozdarski oddelk.

Krasno, čisto 189

PERILO

se doseže, katero si vsaka go- se rabi mlo, spodinja lahko in po ceni sama skuha iz kamna za mlo in loja ali zaostankov vsakovrstne masčobe. — Kamen se dobiva v lekarni v Tržiču na Gorenjskem in stane poštni zavoček (5 klj) franko po povzetju 75 kron. — Kilo kamna zadostuje na 4 kile masčobe.

Št. 51. Britov

z jako finim rezilom, lom, že brušena kar za rabo. Cene se nahajajo natančno po sliki. Zahtevajte veliki konik z več nego 1000 silkami, brezplačno. — E. LUNA, Maribor št. 75.

MLATILNICE
na viteljne in ročni pogon ter

brzoparilniki

od 55 do 200 l vsebine, pocinkani, se po ugodnih cenah oddajo. — Naslov pove, ako znamka za odgovor priložena, M. Jevnikar, Ljubljana, Velika čolnarska ul. šte. 23, Trnovo. 190

Trgovski lokal!
s skladiščem v sredini mesta se išče za takoj ali pozneje proti visoki odkupnini. — Ponudbe pod »K 10.000« na upravnistvo „Slovenca“. 192

Prostovoljna prodaja.
Dne 13. t. m. v ponedeljek ob 10. uri popoldne se bode prodajalo iz proste roke na Rimeki cesti št. 3, II. nadst. (Recherjeva hiša) antike kakor tudi moderna sobna oprema in pristne perzijske preproge, sedla, potem različne druge stvari kot: svetilke itd. 171

Raznovrsne bonbone
prodaja in dobavlja zopet po nizkih cenah

G. Darbo, Ljubljana

132 Mestni trg št. 13.